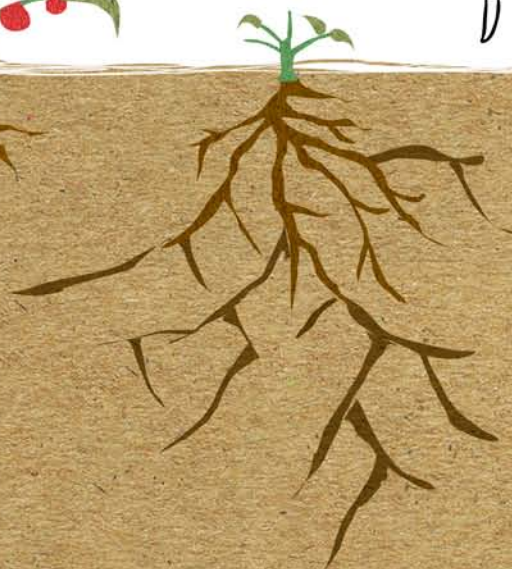

LA REVISTA

Juny 2015.

NO TOTS ELS ÈXITS
HAN DE SER VISIBLES

Índex

Opinió

L'elogi prematur Farners Fontanils	3
No em jutgis Sara Rodríguez	3
Mr. Happiness Sergi Urzay	3
Quan parlo de mi Sergi Urzay	4

Espai de ciència

Un viatge per l'univers Jordi Serra	5
Pi: somiant en l'infinit Jordi Serra	6
Matemàtica mèdica Martí Torras	7

Espai de creació

Jo batego; jo trio Sergi Calduch	9
Vull morir Maria Cufí	9
Un diari per recordar Sergi Calduch	10

Fotos de denúncia

Adrià Expòsit	11
---------------	----

Art i fotografia

Adrià Expòsit	12
---------------	----

Espai d'anàlisi literària

Modiano: una de freda i una de calenta Arnau Figueras	14
--	----

I si en fem una pel·lícula?

Documental: la <i>invasio gallicorum</i> del 1285 Elvis Mallorquí	14
--	----

Entrevista

Entrevista a Sylvia Barragan, alcaldable per Santa Coloma de Farners Enric González	16
--	----

Cuina i cuiners

Timbal d'escalivada amb formatge de cabra i salsa garum (primer plat)	18
Galta de porc amb préssecs (segon plat)	18
Crema catalana (postres)	19
Informació sobre la cuina tradicional catalana:	19

Activitats del centre

Fem matemàtiques 2015 Ferran Novillo, Lúdia Rossut i Oleg Riumalló	19
1640: l'espurna de la revolta Martí Torras i Anna Canaleta	20
Comitè mediambiental: resum accions any 2015	21
Apa, fem teatre Queralt Pérez, Carme Sánchez, Martí Torras	22
Mar i Cel – The critics opinions	23
Dear project – curs 2014-2015	24
Proves Cangur 2015 Pep i M. Àngels	26
Comissió de la Pau i de la Solidaritat	27
Joves ambaixadors de Pau 2015	28

Entreteniments

Elemental (o no?) Arnau Restudis	30
Joc de taula? Arnau Restudis	31

LA REVISTA - 3r Trimestre curs 2014-2015 - Santa Coloma de Farners

Correu electrònic: revista@santacoloma@gmail.com

Edita: Institut de Santa Coloma de Farners

Imprimeix: AG Cantalozella

Dipòsit Legal: GI-242/2009

Equip de Redacció

Maria Cufí
Arnau Restudis
Enric González
Farners Fontanils
Meritxell Novillo

Portada:

Roser Matas

Coordinació de biblioteca

Sylvia Barragan
Ramon Llorens

Bústia de col·laboracions

Podeu fer-nos arribar els suggeriments, col·laboracions, articles, cartes... a coordinació de biblioteca o a algun membre del Consell de Redacció.

Opinió

L'elogi prematur

■ Farners Fontanils

El vostre elogi no és elogi. No ho és quan et criden pel carrer i intentes no girar-te, i mires els cordons de les sabates fent veure que no sents ningú. No ho és quan es para un cotxe i tu continues caminant recte cap endavant. L'elogi no és elogi quan és una intimidació.

No és elogi si per evitar-lo haig de pensar per quins carrers passa més gent en segons quines hores, si no puc anar sola perquè no és segur. No ho és si és normal que a la nit per anar a casa m'hagin d'acompanyar, si haig de vigilar que no se'm faci tard per tornar.

"A aquestes hores no vagis sola pel carrer". M'han ensenyat a ser jo la que vigila, i a ser la vigilada. A evitar segons quines situacions, a no contestar perquè encara provoques més comentaris. M'han ensenyat que la meva por és normal, i ja es dona per suposada, per evitar mals majors potser. Aquest tipus de por t'ensenyia a ser prudent.

Però hi ha homes als quals no han ensenyat que les dones no es criden pel carrer com un gos, que no necessitem la seva opinió sobre el nostre aspecte i que potser, no sé si s'ho han plantejat, no és normal insultar-les pel carrer.

En canvi, segur que totes les dones, és més, les noies, hem après que a la nit no es va sola pel carrer, que és una imprudència i hem après la lliçó "que t'acompanyi algú a casa".

El fet és que no és elogi quan no el dius per fer sentir algú bé, quan el dius per intimidar i espantar i provoques que algú apressi el pas. Quan fas que algú no s'atreixi a girar-se quan el segueixen. Quan causa impotència perquè voldries dir-los de tot però no pots, perquè ells són tres i tu una. Els vostres elogis, no arriben a elogis.

No em jutgis

■ Sara Rodríguez

Les persones no veuen el que jo veig, i això em molesta, per què la gent es pensa que el problema de la discriminació per la orientació sexual està resolt, i no ho està? Podeu entrar a internet i veure moltes pàgines webs en contra dels homosexuals, transsexuals, bisexuals, etc.

Crec que és injust que les persones em jutgin sense conèixer-me només per ser bisexual. Només per ser bisexual ja passo a ser automàticament una addicta al sexe, quan ni em coneixen. Crec que és injust perquè no em coneixen.

No només les persones bisexuals sofrem coses així, també les persones homosexual i/o transsexuals sofreixen aquest tipus de discriminació o coses pitjors.

Quan una persona homosexual penja a internet una foto amb la seva parella, mai no falta el típic comentari homofòbic, però el pitjor de tot és que és el comentari que més "m'agrada" té!

Pregunteu-vos: està solucionat el problema?

Mr. Happiness

■ Sergi Urzay

El Facebook és una merda, això ja ho sabem. No serveix més que per fer una mica el *cotilla*, i poca cosa més. A part d'això, hi ha un greu problema, gravíssim diria, però en aquesta societat ja no hi ha res gravíssim més enllà de morir-se, que és la Síndrome Facebook. En poques paraules: l'extrapolació d'aquesta xarxa social a la vida real. Real poseu-ho entre tantes cometes com vulgueu.

En podeu veure i sentir exemples a cada moment. Un exemple: el presentador del programa que entrevista un conegut cantant:

CANTANT: Actuarem per cap d'any a Barcelona.

PRESENTADOR: Hauràs d'anar elegat.

CANTANT: Sí. Em posaré calçotets de coll alt.

PRESENTADOR: Hahahaha! M'ha agradat molt quan has dit "calçotets de coll alt!"

Ja ho sabem que li ha agradat. Ho deduïm pels riures. No cal repetir la frase que hem sentit fa un segon. Però s'agraeix. Perquè potser hi ha algun imbècil a casa que no pot seguir el fil d'una conversa i necessita que li ho repeteixin tot.

L'important no és que el presentador reiteri, com un lloro esquizofrènic, cada cosa que li fa gràcia de l'entrevista. L'important és la paraula "m'ha agradat". Sumeu-la a un altre concepte: "molt fan". Ara la gent diu "molt fan" i tot seguit hi afegeix un concepte. Molt fan del sushi que fan a aquell restaurant; molt fan de la meva àvia; molt fan dels selfies. I anar fent.

Un dels conceptes evolutius amb els que no comptàvem era la concreció del llenguatge. Malentesa, clar. No vol dir que l'home hagi après a perfeccionar la llengua de manera que no li cal entrar en rodejos i pot defensar els seus arguments amb les paraules idònies per a cada ocasió, sinó que les ha reduït a dos o tres principis amb els que pot moure's pel món sense tenir massa problemes. M'agrada, molt fan, comparteixo, potser hi assistiré. No et mulles massa amb cap d'ells. Són com proposicions socialistes.

Per què entrar una discussió acalorada sobre l'última pel·lícula que ha sortit al cinema si pots, simplement, dir que ets molt fan i compartir-ne el tràiler? El tracte amb els éssers humans és carregós i comporta complicades normes protocol·làries que ja no tenim temps per assumir ni respectar. I, òbviament, qui pensa així té raó: a qui li interessa la vida de compromisos i obligacions que provoca un "t'estimo" quan és molt més segur dir "m'agrada"?

Opinió

Quan parlo de mi

■ Sergi Urzay

L'home, per definició, no és mai feliç *del tot*. Si ho mesurem en barems religiosos, una de les poques coses que tenen en comú musulmans, budistes, cristians i jueus és que l'únic que fem en aquesta merda de món és patir com condemnats mentre esperem assolir algun dia la felicitat eterna reposant als braços de Déu.

La felicitat, de totes maneres, està terrible i especialment sobrevalorada. Escolto anuncis de refrescs de cola incitant a "fer feliç la gent" perquè "no costa res". És una afirmació que, com a mínim, és presa del dubte. Però no són els únics que pregonen aquesta mena de terrorisme poca-solta consistent a obligar a la gent a riure i ser feliç. Tot Facebook ple de fotografies de cadells amb frases com "vivir es el mejor regalo", "ser feliz es gratis" o "sonríe, que la vida vuela".

Desenes de pàgines web dedicades a la venda d'articles que tenen com a objectiu fer feliç a la gent (i enriquir els gerents de l'empresa, suposo). Tasses, samarretes, bosses de mà, adhesius, fundes de mòbil, mitjons, fulards, clauers, necessers. Tots ells estampats amb imperatius categòrics: SOMRIU, SIGUES FELIÇ, ALEGRA LA CARA. Clar que sí, cony! Jo també vull un món amb gent feliç. Però si fos tan fàcil ser feliç, no veuríem tanta gent saltant daltabaix d'un pont.

El problema de les xarxes socials, els missatges en cadena de whatsapp i Mr. Happiness és que volen que siguis feliç, però no t'ensenyen el camí per ser-ho. No hi ha, en cap puta samarreta estampada, la drecera, la solució o ni tan sols un miserable consell per fer de la nostra vida una mica més alegre. Cada cop que algú s'acosta a un depressiu i li diu "ei, tui, que la vida és bonica", cada cop que un hipster surt en una entrevista a dir "el problema és que no som prou feliços", cada vegada que aquella cantant alternativa filla de pares milionaris assegura que "la gent és massa negativa", un pessimista troba un nou motiu per tallar-se les venes.

Per cada llibre d'autoajuda que ens diu que aixequem els ulls cap al cel blau per ser més feliços, que ens mirem al mirall i somriem, que apuntem totes les coses boniques que té la vida, se n'han escrit quaranta explicant l'horror de viure. Però estan amagats. No se'n parla. Ser pessimista no és bo. Perquè un pessimista està alerta. A un pessimista no l'enganyes fàcilment.

Hi ha un perillós grup d'idiotes que vol convertir la felicitat en un corrent filosòfic (una colla de cretins ociosos que passen moltes hores mortes davant de l'ordinador, penjant frases de **Paulo Coelho** al Facebook). Però no en té res, de filosòfic. És màrqueting. Quan algú se us acostia i us digui que heu de somriure, que la vida és més fàcil quan ets feliç, demaneu-li com s'ho fa ell, per riure, quan l'únic que hi ha al nostre voltant és misèria física, moral i intel·lectual. Si deixa de somriure vol dir que els fonaments de la seva teoria no eren tan sòlids com pensava; si segueix somrient, és que, efectivament, és un idiota.

Hi ha una frase que em crida l'atenció, d'entre moltes, i que diu "Què guanyem repetint una vegada i una altra que estem malament?". És una frase demolidora. Ens demana directament negar la realitat. La idea de generar bones vibracions amb el pensament positiu no té mala base (no m'importaria discutir-li-ho a algú), però sempre es corre el perill d'acabar en una espiral de perdició, un remolí que ens pot dur a tots, per dir-ho en termes filosòfics, a la puta merda.

"Què guanyem repetint una vegada i una altra que estem malament?" Doncs el que guanyem és que si ho repetim i ho diem en veu alta, passa a ser REAL. No cal que ningú ens digui que tinguem una actitud positiva perquè el que ajuda a superar els obstacles no és la putíssima actitud positiva sinó la determinació de saber que estàs fent el que s'ha de fer.

Espai de ciència

Un viatge per l'univers

■ Jordi Serra

Quin pensament abordava la consciència de Amerigo Vespucci quan, cinc segles enrere, va decidir embarcar-se en la proesa de solcar l'oceà per arribar, en la llunyania, a l'horitzó blau que representava la fi de totes les coses? Què l'empenyí a fixar la seva mirada en els límits coneguts del món? Probablement la seva curiositat, potser també la seva intuïció o, senzillament, la seva naturalesa humana.

Cinc segles després, la humanitat continua dirigint les seves mirades cap a les estrelles, a la recerca de preguntes i respostes, per a abordar la comprensió dels nous i més llunyans horitzons. També cinc segles després del descobriment de Galileu Galilei segons el qual la Terra i tota la humanitat deixaven finalment d'ocupar el privilegiat centre del cosmos, ens preguntem com ha canviat aquell horitzó blau que contemplava Amerigo.

Quan la seva mirada s'alçava, es trobava amb el Sol, l'estrella que ens amfitriona cada matí. Una estrella que, amb la seva habilitat de transformar la matèria en energia, permet que s'albergui vida a la Terra. Una modesta estrella groguenca, de mitjana edat que, amb cent vegades la grandària de la Terra, milions de graus de temperatura i una gravetat desenes de vegades més intensa que la del nostre planeta, és capaç de mantenir unit a tot un sistema de planetes i centenars d'asteroides i cometes.

Més enllà, s'estenen miriades d'altres estrelles amb astres similars orbitant entorn d'elles. Tots aquests sistemes s'agrupen en un conjunt al que denominem galàxia. I és que, encara que pugui sorprendre al lector, un sistema tan immens com aquest, en el qual la mateixa llum (capaç de donar 7 voltes i mitja a la Terra en un només segon) necessitaria prop de mil segles per a poder creuar-lo de punta a punta, resulta ser la unitat més bàsica de l'univers. Centenars de milions d'elles el componen, de forma semblant a com seria una cèl·lula dins un organisme viu.

Quan s'alcen els telescopis cap a les fronteres de la nostra pròpia galàxia, anomenada Via Làctia, aquestes minúscules nebuloses tènues comencen a escliar-se a la llunyania. Grans i petites, blaves, vermelles o grogues, simètriques com espirals o irregulars com núvols. Desenes de milers de milions de galàxies que es mostren agrupades en gegantins grups com ciutats de galàxies o aïllades com zones rurals.

Actualment es realitzen cartografiats de galàxies per a quantificar la seva grandària, identificar amb els seus colors les regions on es formen noves estrelles o on se situen les més velles, conèixer la seva composició química, o a quina distància es troben de nosaltres. Això ens permet no només realitzar una classificació ordenada dels tipus presents en l'univers, sinó també traçar el fil històric que les relaciona, podent així comparar les més distants amb les més familiars o properes. Filar com, quan i quant han canviat ens permet reconstruir la seqüència evolutiva de les propietats de les galàxies al llarg de l'espai i del temps de l'univers i, per tant, aprendre com ha canviat la imatge del propi univers.

Però, sabríem dir si les galàxies es distribueixen aleatòriament en el teixit de l'univers anomenat espai-temps? La resposta no crea altra cosa que fascinació. Els milers de milions de galàxies espargides per l'univers, agrupades en cúmuls i supercúmuls de galàxies, determinen l'estructura a gran escala de l'univers. Les agrupacions d'agrupacions d'agrupacions de galàxies es distribueixen formant gegantines estructures filamentoses, unint regions de gran densitat de galàxies amb unes altres de complet buit.

No obstant això, i sorprenentment, el 95% de la matèria que constitueix l'univers es troba "desapareguda". Alguna forma misteriosa de matèria i energia fosca escapa a les nostres mirades. La seva existència és recog-

noscible per l'efecte que produeix sobre les galàxies que embeuen i que sí observem.

I l'univers s'expandeix. Des del seu naixement, els objectes celestes han canviat les seves posicions relatives, allunyant-se els uns dels altres. Fins i tot la llum de les pròpies galàxies, la mateixa i única imatge de l'univers, s'ha vist modificada a l'haver de viatjar a través d'un espai que creixia incessant a l'expandir-se. Com un horitzó que s'allunya de nosaltres sense descans, en un univers que es fa més i més infinit a cada moment, fins i tot mentre llegeixen aquestes línies.

I és que, potser, la veritable emoció que sentia Amerigo Vespucci no residia en arribar al llindar del blau horitzó sinó, simplement, en el sol fet de somiar en perseguir-lo. Qui sap, potser la comesa de la humanitat no sigui arribar als horitzons sinó, senzillament, embarcar-se en l'aventura de les preguntes, les respostes i les conclusions pròpies d'abordar una tasca tan grandiosa com és somiar desperts en aquest univers.

Espai de ciència

Pi: somiant en l'infinit

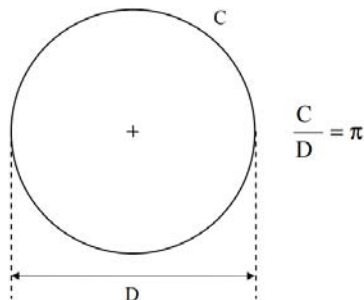
■ Jordi Serra

Un dia de gener de 1913, el prestigiós matemàtic anglès Godfrey Harold Hardy va rebre una misteriosa carta al seu despatx de la Universitat de Cambridge, firmada per un jove Bengalí de vint-i-sis anys. La missiva duia adjunts documents manuscrits amb més de 120 fórmules, algunes tan estranyes que semblaven el deliri d'un boig. Després d'un cop d'ull escèptic, Hardy va creure que tot allò era la broma d'algú amb ínfules de geni i gairebé llença la carta a la paperera.

Però durant la nit ell i el seu col·lega Littelwood tornen a examinar les equacions, i l'escepticisme inicial esdevé fascinació. D'entre les més de cent fórmules rebudes moltes estan relacionades amb el número π , i permeten calcular a gran velocitat els seus infinits decimals amb un marge d'error petitíssim. No havien vist mai res semblant. En pròpies paraules de Hardy, "[les fórmules] han de ser vertaderes perquè, de no ser-ho, ningú hauria tingut la imaginació necessària per a inventar-les".

L'autor d'aquesta extraordinària empresa matemàtica es deia Srinivasa Ramanujan, un empleat de l'andana del port de Madràs a l'Índia. De família humil, amb un salari paupèrrim de 20 lliures anuals i sense estudis universitaris, Ramanujan esperava que Hardy l'ajudés a publicar els seus treballs per a obtenir així una posició com a professor a l'Índia. Evidentment, Hardy anà més enllà i va convidar-lo a traslladar-se a Cambridge. De bon principi Ramanujan es va mostrar reticent, però gràcies a la intervenció de la seva mare, de la deessa Namagiri (de qui Ramanujan afirmava rebre les respostes en somnis) i (sobretot) d'una beca de 250 lliures, el jove indi abandonà finalment Madràs i es va plantar al Trinity College l'estiu de 1913. La seva estada, en un entorn desconegut, fou força traumàtica i va estar marcada per la Primera Guerra Mundial. Al 1919, greument malalt, decideix tornar a l'Índia, on moriria pocs mesos després.

Aquesta és una de les moltes històries que s'amaguen rere, potser, el número més captivador de la història. Gairebé tots, algun cop, hem intentat memoritzar els seus primers decimals: 3,14159265... Avui dia, gràcies a la informàtica (que, per cert, utilitza sovint els fonaments teòrics establerts per Hardy i Ramanujan fa cent anys) ha estat possible calcular els 10 primers bilions de decimals. Aquest any, a més a més, varem poder celebrar el "dia del número pi", efemèride que només succeeix cada cent anys. Seguint el calendari nord-americà, el 14 de març passat va ser també el 3/14/15, amb un punt culminant de màxima eufòria, per als més "geeks", a les 9:26:53 del matí.

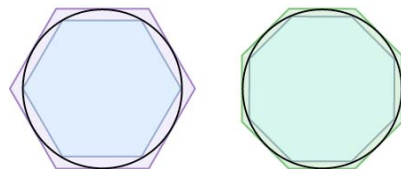
L'origen de l'entusiasme per π rau en el fet que, a partir de les dues quantitats mesurables més simples d'un cercle, el perímetre (C en la figura) i la diagonal (D), és possible obtenir un valor d'enorme complexitat: la seva expansió decimal s'estén infinitament, desencadenant una seqüència de dígitos sense cap patró aparent. Així, per exemple, si agafem una circumferència d'1 metre de diàmetre construïda amb un fil, tallem el fil i en mesurem la llargària, aquesta serà exactament igual a Pi. Resulta paradoxal comprovar com les matemàtiques descriuen la longitud d'un segment finit fent ús d'un nombre sense fi. Aquest contrast entre la seva senzilla definició i el seu enrevessat resultat ha convertit Pi en una icona cultural.

Com en moltes coses, les primeres referències de π les trobem a la Bíblia:

Féu una font de metall fos que mesurava 10 colzes de diàmetre: era completament rodona, i la seva alçada era de 5 colzes i una línia de 30 colzes la rodejava.

Es tracta d'un versicle poc conegut (llibre primer dels Reis, 7, 23), on apareix una llista d'especificacions per al gran temple del rei Salomó, construït als volts del 950 a.C. És, més concretament, la descripció d'un dipòsit d'aigua, i com podem calcular ràpidament proporciona una valor de $\pi=3$ (30/10). No és gaire precís, sens dubte, i fins i tot ho és poc per l'època. Anteriorment, egipcis i mesopotamis havien obtingut valors de $25/8=3,125$ o $\sqrt{10}=3,162$. No obstant, en defensa dels arquitectes de Salomó direm que l'element en qüestió sembla ser una peça d'enormes dimensions, on un alt grau de precisió geomètrica no era possible ni necessari.

Arquimedes (287-212 a.C.) fou el primer en idear un mètode matemàtic per a determinar el valor de π . A grans trets, consistia en encaixar dos polígons, un d'inscrit i l'altre circumscrit a una circumferència de radi igual a 1. El seu raonament era que el perímetre del cercle havia de ser un valor mig entre les longituds dels dos polígons. Començant amb dos hexàgons i augmentant progressivament el nombre de costats dels polígons (arribant fins a 96 costats!), Arquimedes va concloure que π era algun número entre $223/71$ i $22/7$ (en llenguatge matemàtic: $223/71 < \pi < 22/7$), amb un error de l'ordre de les deu mil·lèsimes. Tota una fabulosa proesa d'imaginació i càlcul, especialment si es té en compte que Arquimedes no tenia l'avantatge d'una notació decimal i trigonomètrica. Aquest fou el primer intent de quadrar el cercle.

Des de llavors fins a l'època del renaixement, varis erudits van emprendre la carrera per trobar el major nombre de decimals possibles a Pi. No obstant, en aquest lapse de quasi dos mil anys no es va produir cap avenç teòric, tan sols una despesa energètica més alta en els càlculs.

Ptolomeu	c 150 d.C.	3,1416
al-Jwarizmi	c 800	3,1416
al-Kashi	c 1430	14 xifres
Viète	1540-1603	9 xifres
van Roomen	1561-1615	17 xifres
van Ceulen	c 1600	35 xifres

Val la pena parlar una mica de Ludolph van Ceulen, matemàtic holandès, possiblement qui més a prop ha estat mai de quadrar el cercle (i potser també la primera persona que veié que això és impossible). Seguint el vell mètode d'Arquimedes i ajudat per la trigonometria, incrementà el nombre de costats dels polígons amb l'esperança de trobar algun patró de repetició en els decimals.

Aquí cal aturar-se i fer un petit recordatori matemàtic: quan dividim entre si dos nombres enters, poden passar dues coses:

1. Que el resultat sigui també un nombre enter ($10/2=5$)
2. Que aparegui una expressió decimal finita ($86/32=2,6875$) o bé infinita ($1/3=0,333333...$). També pot succeir que, després d'una sèrie de

Espai de ciència

decimals, aparegui un grup de xifres denominat període que es repeteix indefinidament ($3/7 = 0,428571428571428571428571428571\dots$).

Estem parlant, en definitiva, dels nombres racionals.

Existeix, no obstant, un altre tipus de nombres: els irracionals, com per exemple $\sqrt{2}$, els quals generen un seguit de decimals que es distribueixen il·limitadament sense cap ordre aparent.

Van Ceulen va cometre l'error de creure que π és un nombre racional, i va dedicar gran part de la seva vida a trobar l'anhelat "període" repetit que ho certifiqués. La irracionalitat de π no seria demostrada fins al 1761 per Johann Heinrich Lambert i, dècades més tard, al 1882, Ferdinand von Lindemann demostrà que π també és un número transcendent (és a dir, que no és solució de cap equació polinòmica de coeficients racionals). Tot plegat, va frustrar definitivament qualsevol intent de quadrar el cercle.

Si π és irracional no pot ser periòdic. Van Ceulen, òbviament, no sabia res de tot això, i en conseqüència el seu intent de càlcul estava condemnat d'antuvi al fracàs. Amb paper i llapis, en la titànica tasca arribà a treballar amb polígons de 4 trilions de costats. En morir havia calculat correctament 35 decimals sense, lògicament, trobar l'anhelada pauta periòdica. El número π , amb els 35 decimals trobats per van Ceulen, figura inscrit a la seva làpida com a epitafi.

El Renaixement europeu va propiciar també un nou despertar en les matemàtiques. La innovació que representava la recreació de l'antiguitat va arribar a tots els àmbits de creació, i en les matemàtiques va suposar una major sofisticació de les fórmules per trobar més decimals a π . Una de les més conegudes s'atribueix al matemàtic alemany Gottfried Leibniz:

La importància d'aquesta sorprenent expressió, a priori força senzilla, radica en el fet que, a més a més de recórrer a sèries infinites, té un caràcter purament aritmètic, mentre π emergeix en primera instància de l'estricta geometria.

Avui dia la computació ha permès trobar els primers 10 bilions de decimals de π . Curiosament, el número 5 és el que es repeteix amb major freqüència. A partir d'aquí, però, els matemàtics se senten com els europeus que contemplaven l'infinit Oceà Atlàntic abans del descobriment d'Amèrica: més enllà dels 10 bilions de dígit trobats fins ara no coneixem el que hi ha.

Molta gent desconeix que π ha propiciat també l'aparició d'un gènere literari. A grans trets, consisteix a escriure de tal manera que cada dígit de π denoti el nombre de lletres de cada paraula. Així, la primera paraula té 3 lletres, la segona 1, la tercera 4, i així successivament. Aquest tipus d'escriptura s'anomena en anglès "Pilish", i el mestre indiscutible és el nord-americà Mike Keith, l'única persona que ha escrit una novel·la en "Pilish". El seu títol és: *Not A Wake: A Dream Embodying π 's Digits Fully For 10000 Decimals* (fixem-nos que el títol també compleix la regla...). El més sorprenent del cas és que s'han trobat frases aïllades en "Pilish" en alguns clàssics de la literatura, com al drama històric en vers i prosa Enric IV de Shakespeare ("Not a whit, i' faith...") o al diari del capità britànic James Cook durant el seu primer viatge al voltant del món ("And I have a great objection to firing...").

Per acabar, una petita anècdota trobada a Twitter. Un dels comptes dedicats a la ciència més seguits arreu del món és @SciencePorn, amb més de 1,5 milions de seguidors. El passat 1 d'abril es van atrevir a fer pública la contrasenya del seu compte, amb el següent tuit: "Our Twitter password is the last 7 digits of π " (La nostra contrasenya de Twitter és els últims 7 dígit de π). Per qui no hagués descobert la brometa matemàtica, setmanes més tard afirmaven, evidentment: "No hackers so far" (Cap hacker fins ara). La màgia de π .

Matemàtica mèdica

■ Martí Torras

Albert Einstein: "La ment és com un paracaigudes ... Sols funciona si la tenim oberta".

"Un jove que havia començat a estudiar geometria amb Euclides, després d'aprendre el primer dels postulats, va preguntar al mestre: *Què és el que guanyo jo aprenent aquestes coses?* Així que Euclides va cridar un esclau i li va dir: *Dóna-li tres monedes, ja que ha de fer guany de tot el que aprèn.*" Stobaeus, *Extractes*.

Les matemàtiques destaquen per la capacitat per fer models de la realitat així com per predir fenòmens com ara els meteorològics, estadístics, i tots aquells relacionats amb les ciències socials entre molts d'altres. També apareixen de manera més o menys explícita en la pintura, la música, l'escultura, l'arquitectura, el cinema, la literatura, medicina, etc. La matemàtica mèdica i biològica és un camp interdisciplinari de la ciència en la qual les matemàtiques descriuen fenòmens, processos o esdeveniments associats a la medicina i/o a la biologia.

Des del model del any 1927 de Kermack i McKendrick⁽¹⁾ sobre la plaga de Bombai es va crear un precedent per establir las bases teòriques de Anderson⁽²⁾ als anys setanta. La matemàtica aplicada és usada freqüentment en diferents àrees de la medicina.

- Els algorismes a l'epidemiologia i el logaritme a la immunologia.
- Estadística, en la bioestadística.
- Càlcul de variacions, al càlcul de desviacions respecte a la mitjana en mesures de la clínica.
- Lògica proposicional a la informàtica mèdica.
- Oncologia.
- Immunologia, com en el mètode de Kaerber i el mètode de Reed i Muench.
- Virologia.
- Fisiologia humana, com en l'anàlisi del control metabòlic i la gasometria arterial.
- Instrumental diagnòstic, com l'electroencefalografia i la ecocardiografia.
- Epidemiologia, com a model matemàtic d'epidèmies i la bioestadística.
- Genètica, com en la predicció de gens, la freqüència genotípica i la freqüència gènica.

I una llarga llista d'especialitats on les matemàtiques son presents. Buscant en revistes científiques i articles de diari trobareu molts exemples. Ara voldria donar una petita pinzellada d'alguns d'aquest articles.

Predicció de lesions esportives mitjançant models matemàtics

Les lesions esportives que afecten els membres inferiors en els esports de més impacte, com l'atletisme o el basquetbol, es poden predir mitjançant l'ús d'equacions de regressió logística. El primer índex predictor de lesions va ser descrit per Shambaugh el 1991, emprant com a variables dependents el desequilibri del pes en suport bipodal i la desviació de l'angle Q del quàdriceps. Salazar (2000) va desenvolupar una fórmula matemàtica predictora de lesions basada en la de Shambaugh mitjançant una equació de regressió logística. Aquestes investigacions mostren que l'anàlisi de regressió logística pot ser un mètode vàlid en la discriminació de paràmetres antropomètrics relacionats amb les lesions esportives, tot aportant un mètode fiable i senzill que es podria utilitzar en la pràctica mèdica esportiva habitual. Es pot suggerir que són tres els factors generals amb un paper predominant en el risc de patir una lesió: tècniques incorrectes en l'entrenament, equipaments inadequats o deteriorats i anormalitats biomecàniques i antropomètriques.

Espai de ciència

Shambaugh⁽³⁾ ha publicat una fórmula matemàtica que mostra resultats esperançadors en relacionar algunes mides estructurals amb la incidència de lesions en les extremitats inferiors en jugadors de basquetbol. Va desenvolupar una equació de regressió logística de tres variables que predeia la probabilitat de lesió en un 91% dels jugadors de basquetbol.

Índex de lesions de Shambaugh

Desequilibri de pes $\times 0,36$ + desviació de l'angle Q dret $\times 0,48$ + desviació de l'angle Q esquerre $\times 0,86$ 7,04

Es va observar que un resultat de lesió més gran que zero era un indicador de lesió en les extremitats inferiors, mentre que un resultat menor que zero era indicador de la probabilitat de no lesionar-se. Com més gran era la magnitud del resultat, també més gran era la probabilitat que un jugador recaigués en una categoria o una altra.

Model matemàtic per predir les mutacions del virus de la grip

Científics britànics han dissenyat un model computeritzat de l'evolució del virus de la grip que pot ajudar a predir les mutacions futures del virus. Aquest model també pot permetre als investigadors el desenvolupament d'una vacuna més general que pugui protegir no solament contra els virus actuals, sinó també enfront dels nous ceps, tal com afirma aquest estudi publicat en la revista *Nature*⁽⁴⁾.

"A part de les implicacions científiques, el més excitant de tot això", posa de manifest el Dr. Ferguson, "és que il·lustra la possibilitat que puguin desenvolupar-se nous tipus de vacunes que estimulin la immunitat perquè duri més enllà d'unes poques setmanes, que és el que dura actualment". Els investigadors acaben afirmant que "tal tipus de vacunes ofereix diversos avantatges, ja que no seria necessari actualitzar-la amb tanta freqüència com les actuals, ja que seria capaç de protegir enfront de tots els ceps del virus de la grip".

Un mètode matemàtic permet diagnosticar la depressió

La distribució power-law⁽⁵⁾ pot aplicar-se a la medicina. Científics japonesos⁽⁶⁾ han ideat un mètode matemàtic de diagnòstic de la depressió basat en gràfiques de mesurament del moviment dels malalts. Comparant l'activitat d'un grup de persones sanes amb la d'un altre grup de persones depressives van aconseguir establir certes diferències en tots dos casos, que podrien servir per mesurar de manera objectiva aquesta malaltia. L'eina serviria per millorar el diagnòstic i afinar en l'aplicació dels tractaments.

Les persones amb depressió actuen de manera diferent al que ho fan les persones sanes, però es pot mesurar aquesta diferència de comportament? Una col·laboració entre físics i psiquiatres ha donat lloc així a un possible mesurament objectiu de la depressió, gràcies a l'aplicació d'una relació matemàtica coneguda com a distribució power-law.

La distribució power-law, que ha estat observada en fenòmens tan diversos com les magnituds dels terratrèmols, la grandària de les fortunes personals o el nombre de visites a una pàgina web, no havia estat, no obstant això, aplicada mai al camp de la medicina.

Mètode anticonceptiu amb ajuda de les matemàtiques

El mètode del ritme o també conegut com a calendari o mètode de Ogino-Knaus⁽⁷⁾ és una de les tècniques anticonceptives naturals més antigues que existeixen. Mitjançant ell la dona pot calcular estimativament els dies fèrtils i abstenir-se de tenir sexe sense protecció. De totes maneres cal destacar que com que tots aquests procediments en els quals no intervé el profilàctic o tractaments hormonals, no és segur en un 100%, per la qual cosa la seva efectivitat cal prendre-la amb pinces.

Per calcular la data d'ovulació s'usa una fórmula matemàtica sobre les dates en les quals la dona menstua i per això és necessari recollir la informació exacta de diversos mesos per així poder treure un càlcul estimatiu. Per exemple si entre un període i un altre passen 28 dies, la dona ovularia en la meitat del cicle el dia 14, per la qual cosa durant els 7 dies previs i els 7 següents a aquesta data deuria cuidar-se amb un mètode de barrera per evitar l'embaràs ja que els espermatozoides poden arribar a viure 1 setmana dins de l'úter.

Dosificació de medicaments

Dalsy⁽⁸⁾ és una suspensió oral que pertany al grup de medicaments anomenats antiinflamatoris no esteroïdes. Aquest medicament està indicat en el tractament simptomàtic de la febre i del dolor d'intensitat lleu a moderada.

Hi ha dues concentracions d'ibuprofè disponibles en les farmàcies. D'una banda hi ha el normal, o també dit popularment "Dalsy taronja", o Dalsy 2%, la suspensió del qual és de 20 mg per mil·lilitre (20 mg/ml) i per una altra hi ha el "concentrat", també anomenat "Dalsy rosa", o Dalsy 4%, amb 40 mg per mil·lilitre (40 mg/ml).

La dosi a administrar d'ibuprofè depèn de l'edat i del pes del nen. Per regla general, per a nens de 3 mesos fins a 12 anys, la dosi diària recomanada és de 20 a 30 mg per kg de pes, repartida en tres o quatre preses. Es recomana no sobrepassar la dosi màxima diària de 40 mg per kg de pes d'ibuprofè.

I ara fem matemàtiques; pes de nen: 9 kg, per tant la dosi recomanada diària d'ibuprofè es de $9 \text{ kg} \times 20 \text{ mg/kg} = 180 \text{ mg}$. Si utilitzem Dalsy 2%

$$\frac{180 \text{ mg}}{20 \frac{\text{mg}}{\text{ml}}} = 9 \text{ ml}$$

el volum de la suspensió màxima diària serà: $20 \frac{\text{mg}}{\text{ml}} = 9 \text{ ml}$. Aquests mil·lilitres caldrà dividir-los en 3 o 4 preses, ja que el Dalsy es pot prendre cada 6-8 hores.

Us animo a buscar altres aplicacions, més o menys directes, de les matemàtiques dins la medicina. Hi ha moltes branques a la matemàtica i cada una té diferents aplicacions. L'estadística pot servir-nos per estudis de mostres, les funcions per a fórmules d'administració de medicaments o per a fórmules magistrals...

Claudi Alsina: "Les matemàtiques preuniversitàries han de servir per formar ciutadans ben preparats; perquè siguin competents, crítics i reflexius per entendre, discutir i resoldre els problemes normals de la vida quotidiana. Les matemàtiques universitàries o d'altres estudis postsecundaris han de preparar per a l'exercici d'una professió. Les matemàtiques avançades i la recerca han de donar suport al progrés humà i fer-lo avançar. Per tant, hi ha moltes matemàtiques i molts usos."

- 1 Kermack, W. O. and McKendrick, A. G. "A Contribution to the Mathematical Theory of Epidemics." Proc. Roy. Soc. Lond. A 115, 700-721, 1927.
- 2 T.W. Anderson. "Formulation and estimation of dynamic models using panel data". Stanford University, Stanford, CA 94305, USA
- 3 Shambaugh J, Klein A, Herbert J. "Structural measures as predictors of injury in basketball players". Med Sci Sports Exerc. 1991;23:522-7.
- 4 Nature 2003;422:428-433
- 5 Clauset, A.; Shalizi, C. R.; Newman, M. E. J. (2009). "Power-Law Distributions in Empirical Data". SIAM Review 51 (4): 661-703
- 6 T. Nakamura, K. Kiyono, K. Yoshiuchi, R. Nakahara, Z. R. Struzik, and Y. Yamamoto: "Universal Scaling Law in Human Behavioral Organization" (Physical Review Letters 99, 138103 (2007).
- 7 Planificación natural de la familia, Guía para la prestación de servicios. OMS Ginebra 1989.
- 8 Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios

Espai de creació

Jo batego; jo trio

■ Sergi Calduch

- Ets imprescindible, però això no et converteix en el millor, no et fa superior ni molt menys. I és que jo sóc el que sempre he de prendre totes les decisions importants, però la gent creu que ho fas tu i sempre t'acabes emportant tot el mèrit, que m'és ben igual però el que vull dir és que et creus molt i ets ben poc i el dia que jo deixi de pensar i de fer la meva funció... Ho passaràs molt malament. Jo sóc la raó i sóc qui sap què has de fer.

- Sí, tens tota la raó. No sóc el més important, no prenc les decisions més importants, però sóc el que et dóna una idea del que busques, del que més feliç et farà, sóc el que t'aconsella i això de guiar-te no ho farà ningú més. Sóc el que et fa sentir, sóc els sentiments, el que accelera el temps. Sóc el que et fa pensar en el present, en què el passat està passat i que no hi pots fer res i que el futur està per arribar.

- Només penses a viure el present, en ser feliç, però i el futur? Les decisions del present afecten el futur, el futur depèn del que fem ara. Hem de fer actes que ens serveixin per oblidar el passat, per viure el present i prevenir el futur. Sí, el moment és important, però en aquesta vida no ens podem permetre el luxe de pensar que ens podem divertir tot el que vulguem ara i que en un futur no passarà res. L'ara passa factura després. Fes-me cas i tot anirà millor del que creus.

- Tenim un temps per fer el que volem, o tu penses estar tota la vida pensant en el futur? Perquè jo no, perquè el futur s'acabarà i pot acabar demà mateix. Ho trio jo i si jo vull el futur s'acaba demà o s'acaba ara. Si ho penses, el que fa que tu funcionis sóc jo, sóc el que mou el nostre món; sóc jo el que batega. I un cop més, cervell, acabes cedint davant del cor, ja que jo sóc el que sent i has d'escoltar el cor. I doncs, per alguna cosa sóc el que batega.

Vull morir

■ Maria Cufí

"Morir mañana es tan bueno como morir cualquier otro día."

Paulo Coelho

Veuràs, era un dia d'aquells en el qual decideixes canviar de vida. Obrint els ulls tornava ebri en aquest ridícul i absurd món. I tinc por, m'inquieta despertar-me avui i demà. Tinc els peus glaçats, freds com aquells dia que despertava juntament amb mi. La consciència nocturna de pànic per sentiments incomprendibles ronda per l'aire carregat de la habitació, però quan els primers rajos de llum entren pels vidres del dormitori, la fastigosa racionalitat torna de nou a mi.

"Vull morir", i em torno a repetir "Sí, vull morir". I amb tal fermesa aquest propòsit s'aferrava dins el meu crani. Fa temps vaig somiar que tot tornava a començar. La vida era un full blanc, on s'havia de començar de nou a escriure una vida, com un mar buit que s'havia d'omplir de tinta. Però és tan difícil començar, tant de bo uns punts suspensius fossin l'inici. Ara no hi veig res més que una descomunal extensió desèrtica, massa blanca, plana, immòbil, fràgil, tensa, massa ampla; on passejo buscant quelcom que sé que no trobaré.

Em miro el mirall, m'hi busco però no m'hi trobo. Em dutxo i no em sento net. Sense gana esmorzo, no sento el sabor de res. Ni tan sols quan toco no percebo. Que sembli estrany no vol dir que no sigui real, i que no ho sigui per tu no significa en mi res més enllà del que sento. Que somrigui no treu que plori per dins, que et miri no determina l'atenció. I és tan trist com pensar que mai arribarà el dia en què podrem unir les visions i sentir-nos i pensar-nos com un de sol. Perquè ja no hi ets. I estic sol. No suportó haver de fingir que entre somriure i somriure s'ofega un plor que em mata per dins, em provoca nàusees.

La vida m'ha exprimit fins a l'última gota de sang, m'ha pres fins l'últim bocí d'ànima. Però vull caminar i no camino, no avanço. Les paraules em mudeixen en la boca. La ment se'm paralitza. I resto immòbil en l'abisme de la vida. I només sento el silenci. En aquell moment em vaig sentir molt desgraciat i unes amargues llàgrimes m'enterboliren la vista, i s'escapaven rostre avall.

Estava sol, i volia morir en aquell dia clar i bonic.

Espai de creació

Un diari per recordar

■ Sergi Calduch

23/2/15

Em dic Salvador, tinc 76 anys i visc en un poblet de la província de Tarragona. Visc amb la meua dona en una casa al camp. Tinc tres fills, dues noies i un noi i tots arriben als 40 anys.

Alguns us preguntareu a què vénen afirmacions tan innecessàries. Doncs bé, pateixo la coneguda malaltia d'alzheimer i escric això, aquesta mena de diari, per saber què he fet, per saber a quin punt puc arribar. Escric coses evidents per recordar-les sens falta, perquè crec que deu fer mal veure com algú que t'estima t'oblida i et parla com si fossis un desconegut. I és més, jo a vegades me n'adono del que em passa, veig que no recordo coses fetes fa pocs dies i que confonc noms i persones. Llavors, el propòsit de tot això és assegurar-me de no oblidar el que necessito saber, no penso escriure el meu dia a dia, sinó fets que he de recordar, que no puc oblidar. Començant per família, noms, rostres i veus, crec que és el més indispensable per no ferir a ningú.

Aleshores, com ja he dit tinc tres fills els qual m'ajuden en tot (insisteixen a ajudar-me a escriure el diari però m'hi nego, crec que puc sol). Dues noies amb dos fills cadascuna i un noi amb tres fills. La meua dona es diu Lluïsa i sempre està amb mi i m'ajuda, ella té 74 anys. El meu aniversari és el 25 de juny. M'encanta el mar, tot i que el tinc lluny de casa, m'agrada anar a la platja quan podem, també m'agrada fer esport tot i que ja no estic en condicions.

Dit això, que crec que és el més important, esperaré a un fet important per tornar a escriure.

23/4/15

Escric un dia com aquest, el dia de Sant Jordi, perquè m'encanta llegir i és un dia on es regalen llibres. Jo tinc molts llibres a casa però sempre lleigeixo el mateix, *El petit príncep*, diuen que cada cop que el lleigeixes et dona una lliçó diferent.

Però també he volgut escriure perquè des de l'últim cop que vaig escriure les coses han canviat. Em costa caminar, em canso de seguida i camino de costat, també em costa llegir i escriure i sé per què. La malaltia em consumeix i no ho puc evitar, les meves filles cada cop estan més preocupades, però dic que estic bé, quan és mentida. Aquest és el començament de com tot acabarà.

12/8/15

Em dic Salvador i tinc 74 anys, visc en un poble prop de Lleida amb la meua dona. Tinc dues filles que es diuen Lluïsa i Maria. Elles tenen tres fills cadascuna. Pateixo alzheimer i escric això per no oblidar-ho. La veritat és que em costa escriure, igual que caminar i llegir, així que és un esforç per a mi fer això, però és necessari. Confonc noms i dates i no vull que em passi, per això ho escriuré tot aquí. El meu aniversari és el 27 de juny. M'encanta el mar tot i que el tinc lluny de casa, també m'agrada llegir.

Tinc la sensació de ja haver escrit alguna cosa semblant a aquesta però és impossible, aquest diari és comprat avui i està en blanc...

29/11/15

Crec haver escrit això abans però el llibre és nou i està en blanc. Em dic Salvador i tinc 75 anys i visc en un poble prop de Lleida amb la meua dona Lluïsa. Tinc un fill i una filla amb dos fills el noi i tres la noia. M'agrada llegir tot i que ja no recordo com es fa, així que mai podré saber que estic escrivint. I escriuré, cada cop menys. Vaig amb cadira de rodes. Tot això m'ho causa l'alzheimer.

3/2/16

L'alzheimer em menja per dins i cada cop puc fer menys coses sol. Això no ho escric jo, ho escriu la meua dona mentre jo li dic què ha d'escriure, perquè ja no en sé, igual que llegir, caminar o altres coses. Dic les paraules a poc a poc i entre tartamudejos i crec que se m'acabaran les opcions de dir res. Complerts els 77 anys i amb alzheimer poca cosa puc fer. Els meus fills ja no vénen a veure'm, només vénen quatre desconeguts amb nens petits, jo els crido que se'n vagin i ells ploren.

A les nits em desperto i veig que algú està dormint amb mi, em poso a criar-la perquè se'n vagi i se'n va corrent i plorant. La meua dona, quan escriu això, plora, però ella ja mai està amb mi, només estan amb mi els cinc desconeguts que ploren quan els crido. La dona que dorm amb mi em porta de menjar i beure, però sempre ho rebutjo i li dic que em torni la meua dona i els meus fills. La meua família ha desaparegut, igual que estan fent la meua ànima i el meu esperit.

5/4/17

La seva dona és morta i ell no tardarà, la idea que vaig tenir va ser inútil, escriure un diari va ser desastrós. Ell ja no em recordava, era el seu fill petit, sempre deia que ell tenia tres fills i no m'anomenava entre aquests. No vol que ni jo ni els meus tres germans entrem a la seva habitació, diu que trucarà a la policia si ens apropem a ell. Tot i així ens quedem a dormir a casa seva i a les nits plora i diu que vol veure la seva família i pregunta on som. No es mou del llit, no menja i només parla per fer-nos fora. Ell es mor per dins igual que per fora.

Fa poc, vam trobar sota el seu llit tres o quatre diaris amb només les primeres pàgines escrites. Eren els llibres que ell havia utilitzat per intentar escriure un diari, però escrivia una pàgina o dues i el guardava, aleshores no recordava on el tenia ni que l'havia començat i en comprava un altre i el tornava a començar.

Tots sabem que tard o d'hora passaria alguna cosa i està passant. Els diaris van començar amb tot i acabaran amb tot. L'alzheimer ha fet víctima a una família més, ja que no només ell es mor per dins, sinó que a mi se'm fan esquerdes al cor quan em diu que sóc un estrany i que jo no sóc fill seu. Jo patiré sempre al seu costat, vulgui o no.

24/4/17

Es deia Salvador i tenia 77 anys. Vivia en una casa al camp prop de Tarragona amb la seva dona. Tenia quatre fills i tots amb dos fills. Li encantava el mar i hi anava sovint. Li encantava llegir. Va morir ahir, el dia de Sant Jordi. Patia alzheimer.

Fotos de denúncia

Iniciem una nova secció on es recolliran totes les fotos que vulgueu enviar que continguin algun tipus de denúncia o crítica que vulgueu fer a través de la fotografia. Les fotos poden anar acompanyades de text o no. Vosaltres trieu.

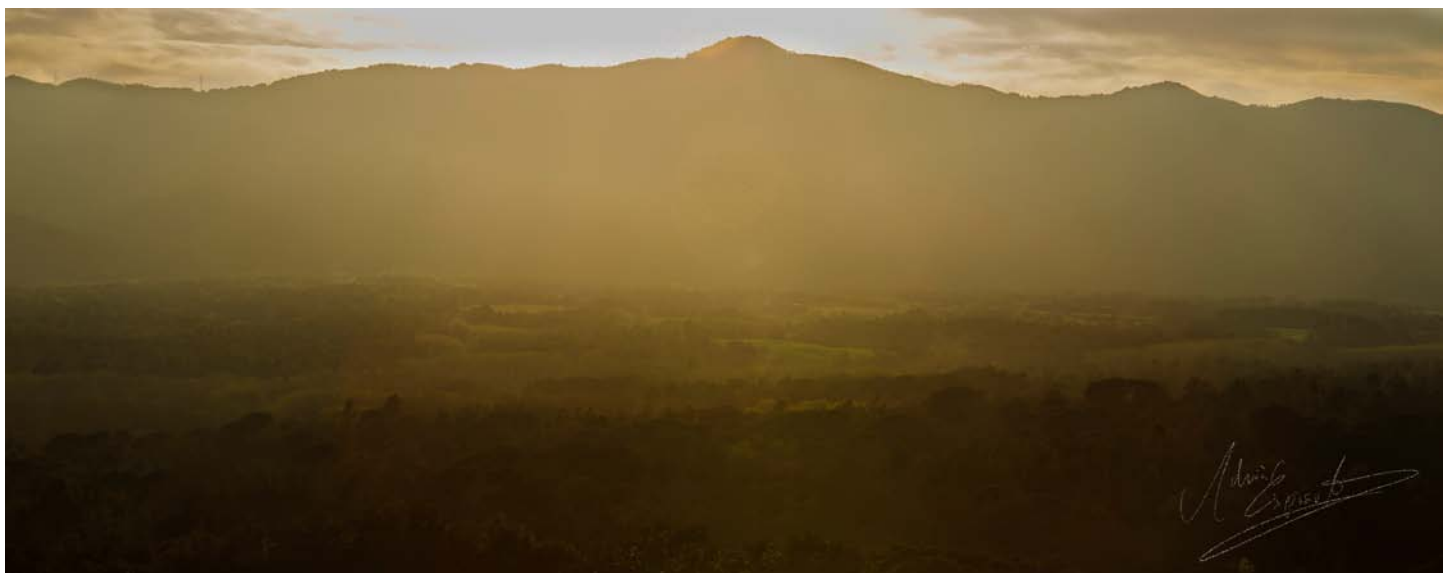
■ Adrià Expòsit

Terrenys urbanitzats sense construir s'han convertit en el paisatge típic de Catalunya. Els turistes ja no vénen a veure la Costa Brava, el Delta de l'Ebre, la Val d'Aran ni tantíssimes altres majestoses obres d'art de la mare natura. Ja no. Ja només vénen a veure el neopaisatge rural català: urbanitzacions sense acabar al mig de la naturalesa que ara només s'utilitzen com abocadors d'escombraries. No ens podem quedar muts veient com es destrueix i es perverteix el territori que ens envolta. Això ha d'acabar: de la natura n'hem de tenir molta cura.

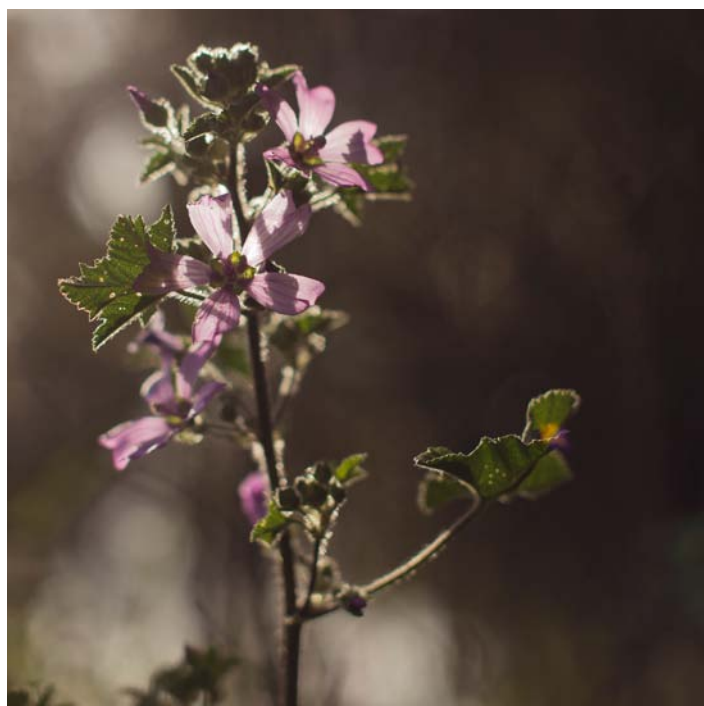

Art i fotografia

■ Adrià Expòsit

Art i fotografia

Espai d'anàlisi literària

Modiano: una de freda i una de calenta

■ Arnau Figueras

De Patrick Modiano, n'havia llegit *L'horitzó* i m'havia agradat, i entrava a *La Petita Joia* amb l'alegria d'una bona experiència i alhora amb la bona disposició de saber que li havien donat el Nobel. M'enganyava. Fluix. Erm. Buit.

Aquest Modiano no m'ha agradat perquè m'ha decebut. *La Petita Joia* és d'aquelles novel·les que no puguen, flota tota l'estona. Sembla que hagi d'arribar tot i no arriba res. Hi ha pàgines de paraules, però no hi ha substància. S'hi reconeix fins a un cert punt el Modiano de *L'horitzó*, del personatge que vaga per París i encontorns, la persona que no es troba a si mateixa, la solitud de l'individu en la ciutat, però cal alguna cosa més. O a mi em cal, si més no.

Situem-nos una mica. Una noia que viu a París es pensa —això és el que li han explicat— que la seva mare va morir al Marroc. Amb prou feines la recorda. Però un dia li sembla veure-la al metro: és una dona que porta un abric groc. La seguirà diverses vegades per anar esbrinant coses. No revelo res més. Sobretot perquè no hi ha gaire res més per revelar.

Modiano presenta històries desdibuixades, borroses, que despertem l'atenció del lector perquè tenen un deix misteriós, fins i tot morbós. Hi ha alguna ramificació de l'argument central que explicava més amunt, però amb poc cos i poca transcendència. Em pregunto si el sentit de *La Petita Joia* no és, en certa manera, el no-sentit, el camí que no va enlloc. Però si és així, no em produeix el plaer de la reflexió entorn del sender de solitud cap al buit. Potser és que ara no em venia bé. Ja veieu que em justifico, que em sap greu. És que li han donat el Nobel. Però *La Petita Joia* no em sembla de Nobel. Potser és que estic massa enganxat al fet modern de voler trobar sentit a tot. Que l'autor em dugui agafat de la mà, que m'obri la porta i al final em digui mira, això acaba així. Potser vull anar massa preencaminat.

Potser la culpa és meua, potser no puc dir que l'obra és dolenta —i, de fet, no ho he dit; en tot cas, he volgut dir que no és bona— per un escriptor que descriuen com el millor escriptor francès viu, però em queda, si més no, dir que no m'ha agradat. No, aquesta no, Modiano. Se m'ha esquitllat el rim barat. Tenim un empat, però. *L'horitzó*, sí. *La Petita Joia*, no. Per justícia li faré confiança: ho tornaré a intentar amb algun altre solitari passejant, parisenc, per carrers orfes. Me'l miraré. El seguiré, dissimulant. I esperaré que em digui alguna cosa.

I si en fem una pel·lícula?

Documental: la *invasio gallicorum* del 1285

■ Elvis Mallorquí

Remenant papers, millor dit, pergamins medievals m'ha sortit la idea. La idea de fer, no una pel·lícula de ficció, sinó un documental basat en fets reals. En fets reals que van succeir en un passat llunyà, l'estiu del 1285, però en un indret proper, els entorns de la ciutat de Girona i la plana de l'Empordà. Tinc molts testimonis, però necessito algú que els reculli i els expliqui. Necessito un periodista. No crec que n'hi hagués, de periodistes als segles XIII i XIV. Tampoc hi havia diaris impresos, ni impremta... Entesos. De periodistes com avui dia no en puc trobar, hauré de canviar de narrador.

Ja ho tinc. Un cronista. Potser és el més similar a un periodista: potser viu els fets que explica de més o menys a prop, s'informa i escriu. Llàstima que els cronistes que expliquen millor la invasió francesa, Bernat Desclot i Ramon Muntaner, estaven massa a prop del poder. Serien com els periodistes afins al govern, o al règim, que destaquen de manera massa descarada els episodis en què qui els paga, el rei, o els seus antecessors surten ben parats i obliden o passen de puntetes sobre els fets més compromesos. Pel documental que tinc al cap, no em van bé aquest parell. Necessito un altre narrador, més proper a la gent, al territori, etc. Deixeu-m'ho acabar de pensar...

Un pintor, potser? El que va pintar el mural que hi ha al costat de la porta principal de la canònica de Sant Vicenç de Cardona. S'hi veu un episodi del setge de Girona. Podria ser un bon narrador... Llàstima que també aquesta feina li va encarregar Ramon Folc de Cardona, el noble que comandava la defensa de la ciutat de Girona per ordres del rei Pere II el Gran. Un pintor de qui desconec el nom i que també era al servei dels poderosos. No em va bé com a narrador. Qui podria ser?

L'he trobat. Un joglar. Una persona del poble que explica els fets al poble. No per escrit, sinó cantant i recitant. Al tombant del segle XIII al XIV, encara era corrent que l'ofici es convertís en el cognom. Per això i per la data i el lloc en què el trobo, em va bé en Bernat Joglar, documentat el 1319 a la Bisbal com a tutor d'uns infants del mas Bruguera. La seva feina serà viatjar des de casa seva fins a Girona recollint els testimonis de la guerra dels francesos del 1285, ja se sap, aquella que va ser causada perquè el rei Pere II el Gran, rei d'Aragó i comte de Barcelona, el 1282 havia ocupat Sicília —el regne de la seva muller— després d'una revolta dels sicilians contra Carles d'Anjou i els seus exèrcits francesos. De resultes de l'annexió de Sicília, el papa de Roma, a instàncies del rei de França, va excomunicar Pere II, cosa que significava que qualsevol podria prendre-li les terres, el regne i tot el poder. El rei francès, Felip l'Ardit, va organitzar un gran exèrcit que la primavera del 1285 es va anar acostant cap a les terres catalanes. Va ocupar ràpidament el Rosselló i el Vallespir i el mes de juny, pel pas de la Massana, va creuar les Alberes i va poder controlar ràpidament la plana empordanesa. El rei Pere II no s'hi va enfrontar obertament. Va preferir

Fresc procedent de Sant Vicenç de Cardona amb la representació del setge de Girona del 1285 (Museu Nacional d'Art de Catalunya)

I si en fem una pel·lícula?

concentrar el seu esforç en defensar la ciutat de Girona, la “clau del regne”. El setge va començar el mes de juny quan els francesos van ocupar la part baixa de la ciutat, que no estava protegida per cap muralla. A l'agost, després d'un intent d'assalt fallit, les tropes defensores van acceptar una i els francesos van entrar a la ciutat a principis de setembre, però per poc temps. La flota francesa havia estat destruïda a les illes Formigues, entre Palamós i Palafrugell, de manera que les provisions de l'exèrcit de terra van començar a minvar. Les malalties van proliferar. I unes mosques, que els cronistes oficials feien sortir del sepulcre de Sant Narcís, a l'església de Sant Feliu de Girona, van fer fugir els francesos cap a casa seva, segons els cronistes oficials. A Panissars, entre la Jonquera i el Voló, van ser massacrats per les tropes catalanes. El rei francès va morir, malalt, poc després. I Pere II el Gran, segurament arrel d'una ferida mal curada d'aquesta guerra, també va caure a finals del 1285.

Bernat Joglar, el narrador del documental, inicia el seu recorregut a casa seva, a la Bisbal. Per anar a Girona, fa una volta pel litoral. El primer objectiu és arribar a Sant Feliu de Guíxols. Una vila que va ser cremada i destruïda pels francesos, de manera que no hi va quedar ningú viu. Va ser des del mar que la van atacar. La flota, durant la primavera del 1285, va saquejar tots els ports des de Roses fins a Blanes. Molts masos van quedar abandonats. I les viles properes a la costa van seguir el destí de Sant Feliu. L'any 1287 l'abat del monestir i senyor de Sant Feliu va concedir una carta de franqueses per tal d'atreure nous pobladors a la vila. És com si la vida hagués renascut des de zero. A tot hora, tothom demanava al notari que hi havia quedat que refés alguna escriptura dels drets de propietat sobre cases, terres, censos i dominis.

A Llagostera i Cassà de la Selva, les destruccions van ser menors. En Bernat Juglar només ha pogut recollir testimonis que li asseguren que, després de la invasió dels francesos, va caldre refer documents relatius als clergues de l'església de Sant Feliu de Llagostera i al mas Puig-moler de Cassà de la Selva. Aquí, però, encara la gent recordava que hi havia hagut un primer mercat al poble abans de la guerra. Venia gent fins i tot de Santa Coloma de Farners. Però tot va quedar espatllat: els camins, els ponts, les taules i les parades del mercat. Encara el 1320 no hi havia pogut reestablir-se el mercat.

Girona, és clar, va ser l'ase dels cops, allà on els francesos van colpejar més fortament. A inicis del segle XIV ja no quedaven ruïnes de la guerra dels francesos, perquè entre el 1285 i el 1320 es van anar reconstruint totes, amb molt d'esforç dels gironins. Els sectors més afectats van ser les cases del barri del Mercadal, a tocar el rec Monar, i l'entorn de l'església de Sant Feliu de Girona. Aquí, els banys de Girona van haver de ser reconstruïts el 1294 i algunes unides a la muralla van ser substituïdes per un vall —fossat— i pel “pont de na Clara”. Calia evitar que un altre exèrcit les aprofités per forçar l'entrada al recinte emmurallat. També van rebre algunes cases del carrer de les Albergueries —l'actual carrer de Ciutadans— i algunes taules del mercat —allà on avui hi ha la Rambla—.

El nostre narrador, Bernat Juglar, cerca informació als arxius. Res. Al monestir de Sant Pere de Galligants, només han sobreviscut alguns pergamins enrotllats. Cap ni un dels grans llibres que en recollien la seva història. Les notaries de la ciutat tampoc han quedat millor: no conserven cap llibre ni cap escriptura anterior a la invasió dels francesos del 1285. Tot és posterior. I a la casa on els jurats que governen la ciutat el mateix. De fet, els primers documents que s'hi troben són els privilegis concedits el 1287 pel rei Alfons II, fill de Pere el Gran, que alliberaven els gironins d'algunes càrregues —la quèstia, la prestació de serveis militars— amb la finalitat de fer més ràpida la recuperació de la ciutat. La comunitat jueva va ser de les més afectada: molts jueus van marxar i no van tornar mai més. Els monjos

de Sant Pere de Galligants sí que van tornar, però el monestir ja no era com abans. Pal·lis, sedes, llibres, escultures, pintures... tot havia desaparegut.

Impressonat pel que ha vist, sentit i llegit a Girona, la ciutat que va rebre més l'impacte de la guerra, torna cap a casa seva voltant les Gavarres pel Nord. Encara no sap que el pitjor encara ha d'arribar. En passar per Celrà, s'atura davant d'una dona gran, plena d'arrugues, demanant almoïna a la porta de l'església. Bernat Joglar li pregunta per la seva vida. La resposta: des de la guerra dels francesos, tot va anar malament. El seu home, Pere d'Horts, empès per la misèria i la gran pobresa que va venir després de la guerra, va vendre el seu hortet. Després de l'hort, va ser el camp i després la casa. Després de la pobresa va venir la fam. De mica en mica, se li van anar morint els fills, l'home al cap de poc i ella... sola... només havia sobreviscut perquè no sabia com fer-s'ho per morir també.

A Bordils parla amb en Bernat Ponç, que li explica que el seu pare, Bartomeu Ponç, va ser un dels que va morir durant el conflicte. Tot perquè el van enxampar travessant el Ter amb una barca carregada de queviures. El van acusar que els volia dur als assetjats de la ciutat de Girona, quan només els volia per la seva família, mig morta de gana. Després de deixar-lo dictar el testament, el van penjar a l'entrada de la cellera —el poble que envoltava l'església— de Bordils.

Finalment, a Pedrinyà, un petit poble entre la Pera i Madremanya, arriba a la casa més gran, la torre dels Abellars. Un home gran el rep. Bernat d'Abellars és el seu nom. Se'l veu un lletraferit. No fa per ser un cavaller, com indica la seva casa. Li explica la seva història: ell havia començat a estudiar per fer-se monjo. Li apassionaven les miniatures pintades en els llibres. Però la guerra del 1285 li ho va prendre tot. El seu germà, l'hereu, Berenguer d'Abellars, va morir deixant prenyada la seva muller, Peregrina, que no va poder arribar a donar llum per culpa de la tristesa que li havia envaït el cor. Ell, aleshores, va haver de deixar la carrera eclesiàstica per fer de cavaller. Li explica al joglar altres històries similars: Arnau de Perafort i el seu fill Bernat, cavallers de Montfullà, també van deixar-hi la pell. Igual com Galceran de Cartellà, de Maçanet de la Selva, o Guillem de Lloret.

Bernat Joglar torna a casa seva, a la Bisbal. Ell no havia patit directament la guerra. Encara no havia nascut. Però ara entén la història dels “cent focs” que els seus pares li havien contat de petit. Eren unes lluminàries que es veïen als cims de les Gavarres que caminaven cap a la ciutat de Girona durant l'estiu del 1285. Els llums es veïen des de tota la plana de l'Empordà ocupada pels francesos. Ara entenia que eren el senyal d'un canvi en l'ordre del món. Les batalles ja no les guanyaven amb les espases dels cavallers, sinó amb les ballestes dels pagesos i d'uns salvatges mercenaris contractats pels reis, els almogàvers.

Les falles d'Alins (Pallars Sobirà), la nit de Sant Joan, podrien recordar la marxa pels cims de les Gavarres per defensar Girona l'estiu del 1285

Entrevista

Entrevista a Sylvia Barragan, alcaldable per Santa Coloma de Farners

■ Enric González

Vaig néixer el 17 de gener de 1952 a Montevideo, Uruguai. Sóc la més gran de tres germans. Vaig anar a un col·legi anglès. Tinc un fill i dues filles i una altra filla no biològica. Vaig començar a estudiar Dret a l'Uruguai, però com que no m'entenia gaire amb els pares per temes de política i eren uns anys molt convulsos, vaig decidir marxar de casa i estudiar Filosofia, i més tard vaig fer tres anys de Dret a la *Central* de Barcelona (U.B.).

Sempre he treballat en temes de gènere, recolzant tots els moviments de dones. He treballat a l'associació d'uruguaians de Girona, de la qual vaig arribar a ser presidenta fins l'any 2010 i des del 2008 formo part del Consejo Consultivo de Uruguayos en el Mundo. Vaig estar al projecte Crisàlide de Girona per lluitar a favor de l'apoderament de dones. Amb una noia d'allà vam començar un grup de teatre per lluitar a favor dels drets d'aquest gènere.

Amb quina edat vas marxar d'Uruguai?

Amb 21 anys.

I des d'allà... Què et va portar fins aquí?

Pertanyo a una família de la petita burgesia d'Uruguai, el meu pare tenia vint anys a la Segona Guerra Mundial quan Estats Units surt com el gran guanyador per excel·lència i el meu pare és un gran admirador de l'esperit nord-americà. Per tant, vaig viure una adolescència molt tancada en mi mateixa, com que el meu pare tenia a casa una biblioteca bastant gran amb llibres de tota mena, l'únic que feia era llegir. A partir de llegir escriptors com Sartre et comences a plantejar com pot ser que el món estigui tan mal repartit i coses per l'estil però mai arribes a completar aquest punt de vista ja que en el meu cas vivia en un entorn molt de dretes, fins que vaig arribar a la universitat i vaig començar a conèixer gent de tota mena. Van passant coses a l'Uruguai i jo em començo a posar en el món de la política i a contactar amb més i més gent i a veure com canvia tot el món. Jo estava en un grup que es deia *26 de Marzo*, que era la data de creació del Frente Amplio. En aquell moment es dona el cop d'estat, però la universitat segueix independent. A partir d'aquí, es crida a eleccions a la universitat, on guanya l'esquerra per una gran diferència. Llavors un company meu, l'Antonio, que estava a Bolívia, em diu que se'n torna a Espanya i em pregunta si vull marxar amb ell. Jo dic que sí, i en tres setmanes aconseguim els permisos per casar-nos i venim a Espanya, cosa que provoca en la meua família una mena de daltabaix important, ja que jo era la filla més gran i l'única noia i amb 21 anys decideixo casar-me amb un senyor que no coneixien gaire bé.

Ho vau decidir així, de cop, d'un dia per l'altre?

Sí, així, sense grans miraments.

Per tant la decisió no va ésser gaire difícil, no?

No, gens. Va ser: *Vols venir?* I jo: *Va, marxem*. Aquell moment era molt difícil, per tant, si sabies que quedar-te era segurament anar a la presó, era millor marxar. La idea era tornar més tard, però ja veus, quaranta anys porto aquí.

Llavors podríem dir que vas ser quelcom semblant a una exiliada, no?

Sí, des d'un punt de vista ideològic, sí. El viatge amb vaixell va durar 11 dies i en aquest temps em vaig plantejar moltes qüestions de militància i d'ideologies i vaig estar molt de temps donant voltes sobre què era el que realment volia fer jo en aquest sentit.

Com et vas sentir aquí?

Els primers anys van ser molt durs perquè vaig haver de treballar molt, acostumar-me a un nou tipus de societat, cosa que és bastant difícil. Però a l'any 75-76 vaig començar a tenir contactes per aquí.

Com ho va viure el nucli familiar?

Ho vaig dir als meus pares a les dotze de la nit, el meu pare es va quedar bastant sorprès i la meua mare no va ni sortir del llit. Em vaig casar per donar-los la seguretat que no marxava per res més que perquè volia, el dia 23 d'octubre, i el 24 vam marxar amb el vaixell.

Amb quin grau de dificultat vas adaptar-te? Quines van ser les primeres impressions?

Vam arribar a Barcelona de matinada, amb autobús. Recordo que, a l'entrada, em va cridar molt l'atenció les llums grogues de l'autopista, ja que no les havia vist mai, a l'Uruguai són blanques. I les corbes. A l'Uruguai és tot totalment pla i a Barcelona hi ha moltes corbes, agafava cada mareig! Em va estranyar molt que tothom parlés català, no entenia res de res. Em vaig quedar ben sorpresa.

I quant al canvi de cultura, vas notar molta diferència?

No creguis, ja que en l'ambient que jo em movia la gent era molt semblant. Normalment la gent jove d'esquerres és molt semblant a tot arreu del món. Trobes la mateixa solidaritat, la gratitud, el no deixar-te mai de costat, etc. Però torno a repetir, el tema que no parlessin castellà em va estranyar molt perquè des d'allà es veu Espanya com a una unitat.

Així doncs, com vas aprendre el català?

L'any 83 vaig començar a viure a Girona, i començo la immersió en el català, ja que a Barcelona ho havia fet tot en castellà, fins i tot estudiar. El gerent de l'empresa on jo treballava em va dir que ell era català i que la seva llengua era aquesta, així que ell sempre em parlaria en català i que si no entenia el que em deia, preguntés, encara que jo el parlés en castellà. I va ser genial, perquè d'aquesta manera vaig poder aprendre a poc a poc i sense problemes. Després vaig començar a llegir molt en català i em vaig treure el nivell C.

Quin va ser el primer llibre que vas llegir en català?

El carrer de les Camèlies, de Mercè Rodoreda.

Com pot ser que acabessis en un poble com Santa Coloma de Farners?

Els meus pares van venir i ens van dir que els problemes a l'Uruguai ja havien passat i que podíem tornar, així que ho vam vendre tot i la intenció era marxar. I vam anar a Girona amb uns amics nostres i en aquell moment, vam trobar feina. Mentre fèiem tots els papers per marxar vam pensar: *Home, aprofitem la feina mentrestant*. Ens va començar a agradar la feina i vam decidir quedar-nos. Vam estar vivint a Girona fins que va sortir un anunci d'una masia de lloguer anant cap a Brunyola i vam decidir fer el *hippie* i anar-hi a viure amb una altra parella. Els fills van començar a anar al col·legi de Vilobí i al cap de dos anys vam anar a viure allà. Vam estar vuit anys vivint a Vilobí, on va néixer la meua tercera filla. Érem molts a casa i vam buscar una altra casa, i vam trobar el lloc on visc ara a Santa Coloma, ara farà vint-i-dos anys. Em vaig començar a interessar per l'Associació de Pares de l'institut i en vaig ser la secretària com fins ara, i més tard, la bibliotecària.

En quin moment de la teua vida et va començar a interessar la política?

Des de ben petita ja llegia a Zola i altres autors que arriben molt. Quan tens una altra òptica de què és el món i com hauria de ser, estructures la teua vida política.

Entrevista

Què penses de Mujica?

A l'Uruguai vaig votar només una vegada, i ja vaig votar-lo a ell. El trobo un home genial, molt coherent. A més a més, va fer el pas aquest de la lluita armada fins a un moviment més ampli de forma molt encertada. A pesar de la passió aquesta, crec que si tinguéssim més polítics com Mujica el món aniria millor. De nou mil dòlars que guanyava es quedava amb mil cinc-cents, i destinava la resta a associacions, per exemple. És tota una altra manera de funcionar, ben diferent. Com a coherència vital, d'exemple tenim Mujica.

I de l'actual president, Vázquez?

Vázquez és del partit socialista i, personalment, el trobo poc trencador. Ell és metge, de bona família, va vetar la llei de l'avortament per un motiu molt personal i molt fastigós: la seva dona és molt catòlica i, tot i que ja no estan junts, ella mai va voler el divorci així que com que a l'Uruguai la figura de la Primera Dama és bastant important, va arribar a un pacte amb la seva dona per recolzar-lo en les eleccions a canvi que ell mai permetés l'avortament.

Què en penses del procés independentista?

Jo realment crec que els pobles tenen dret a decidir. Si el poble català sent aquesta necessitat de la independència, l'hem de recolzar. Aquesta és la primera idea: respectar el que vol la majoria. I jo crec que la majoria del poble català desitja la independència, fart d'aquest afoçament, no solament econòmic, sinó cultural: t'ho matem tot. La llengua, l'escola, la cultura. I per altra banda, crec que la construcció d'un nou país ens pot portar a la creació d'una nova societat. L'alliberament nacional ha de passar per un alliberament social, aquí es troba el punt d'inflexió de la CUP.

Què va fer que decidissis militar a la CUP?

Vaig començar a conèixer gent de la CUP, a rebre informació, a veure que era interessant i vaig començar a entrar en aquests cercles i començar

a anar amb gent d'aquí a presentacions. I d'aquí sorgeix una dinàmica de grup molt bona, em trobo molt bé amb aquesta gent, pensem el mateix, tirem endavant el mateix tema i des del 2012 he estat treballant amb la CUP, a la comissió de gènere. Mai et sents obligat a fer una cosa, a seguir una disciplina de partit. Tots podem assumir la feina de tots amb flexibilitat, no hi ha aquesta rigidesa.

Quan va sorgir la idea de l'alcaldia?

Vam decidir presentar-nos a l'alcaldia al cap de molt de temps de rumiar-ho, ningú es volia presentar a la llista. Tots volien estar cap al final. Vam haver de preguntar qui volia estar en els vuit primers, en els cinc primers, en els tres primers, etc. Em van dir que jo hauria de presentar-me perquè seria la culminació d'una llarga militància que he fet durant tota la meua vida i mai m'havia presentat i jo sempre deia que quan em jubilàs voldria dedicar-me a la política municipal. Vaig acceptar estar en els tres primers i amb una votació vaig sortir en primer lloc.

En quins pilars es basaria el teu mandat?

Programa, programa, programa. [riure] Volem treballar territori, medi ambient, cultura, educació, participació, independència, justícia social i economia.

Què penses dels desnonaments?

Segons l'ajuntament no existeixen. Aquí n'hi ha hagut molts. Nosaltres demanem que es multin els bancs per tenir pisos buits que, tot i que ja està aprovat, no es fa. S'haurien de tenir més pisos d'emergència social, no només per desnonaments sinó per tothom qui no tingués on anar. Per aconseguir un millor desenvolupament social.

Moltes gràcies i molta sort en capgirar la història!

Capgirem-la i canviem-ho tot!

Cuina i cuiners

Iniciem una nova secció, Cuina i cuiners, que pretén, a partir de la iniciativa d'un futur cuiner i ex-alumne d'aquest institut, Guillem Agell, oferir un espai on tothom que vulgui podrà escriure sobre cuina, restaurants, cuiners... Animeu-vos ja que som un país farcit d'amants del bon cuinar i, sobretot, del bon menjar i el bon beure.

El xef Agell ens proposa, en aquest primer número, un menú molt nostrat. Esperem que us agradi.

Timbal d'escalivada amb formatge de cabra i salsa garum (primer plat):

Ingredients:

-Escalivada:		-Salsa garum:	
Albergínia	2 unitats	Anxoves	1 unitat
Ceba	2 unitats	Olives negres	0,05 kg
Pebrot verd	1 unitat	Oli d'oliva	½ dl
Pebrot vermell	1 unitat	Vinagre Mòdena	1 cullera
Formatge de cabra	0,2 kg	Pebre negre molt	

Elaboració:

Escaliveu les verdures al forn a temperatura alta 225°C amb una mica d'oli d'oliva. Aneu traient del forn les verdures a mida que es van coent. Peleu-les i talleu-les en juliana (a bastonets) gruixuda. Escorreu l'excés d'aigua, salpebreu i reserveu.

Salsa garum: Disposeu tots els ingredients en el vas del Thermomix. Tritureu-los i doneu la textura de salsa adient. Talleu el formatge de cabra a rodanxes.

Galta de porc amb préssecs (segon plat):

Ingredients:

Galta de porc	0,8 kg	Brandy	0,025 l
Ceba	1 unitat	Farigola	s/c
Pastanaga	1 unitat	Romani	s/c
Porro	1 unitat	Préssec	0,4 kg
All	2 dents	Sal	
Tomàquet	0,1 kg	Pebre	
Fons fosc	0,2 l	Oli pinyola	0,2 kg

Elaboració:

Mise en place (preparar tots els ingredients i estris)
Salpebrar, fregir i reservar les galtes
Tallar les hortalisses mirepoix (talls irregulars)
Sofregir la mirepoix
Afegeix galtes, flambejar (tirar l'alcohol i encendre amb foc)
Mullar amb el fons fosc, afegir els aromàtics i coure
Pelar i saltar els préssecs, desglaçar (coure amb mantega) i afegir a les galtes.

Cuina i cuiners

Crema catalana (postres):

Ingredients:

Llet	1 l
Rovells d'ou	4 unitats
Maizena	2 cullerades
Canyella en branca	
Escorça de llimona	
Sucre	200 g

Elaboració:

El primer que hem de fer és escalfar la llet amb el cassó tirant-li la canyella i la pell de llimona que després retirarem. Mentre, batem els rovells amb el sucre i la *maizena* i quan ho tenim ben barrejat ho adicionem a la llet calenta i barregem fins que espesseeixi. Finalment ho repartim en petits bols i hi tirem una capa de sucre per sobre i ho cremem fins que caramel·litzi.

Informació sobre la cuina tradicional catalana:

La cuina catalana actual té característiques que han deixat els ibers, fenicis, grecs, romans i àrabs. També hi ha algunes aportacions de la cuina francesa i italiana. El descobriment d'Amèrica va aportar nous ingredients, actualment bàsics, com la patata i el tomàquet. Els fenicis van arribar a les Illes Balears i al País Valencià i van suposar un canvi en l'alimentació, ja que van portar l'oli d'oliva i el vi. Els ibers ja elaboraven vi, cervesa i a la Cerdanya uns pernills exquisits elogiats pels romans.

Activitats del centre

Fem matemàtiques 2015

■ Ferran Novillo, Lúdia Rossut i Oleg Riumalló

El 25 d'abril vam anar a un concurs anomenat *Fem matemàtiques* en el qual participaven nens i nenes de sisè de primària i primer i segon d'ESO. Aquest concurs es va fer a l'escola verda de Girona.

En arribar ens van donar unes targetes on posaven els nostres noms, el nom de l'institut i un número per la gimcana. Després d'agafar les targetes ens van venir a cridar per anar a fer un examen i ens posàrem nerviosos, vam entrar a l'escola i vam pujar unes escales infinites i vam fer l'examen. Quan vam acabar vam anar al pati i ens van donar esmorzar: entrepans, aigua, truita...

Un cop acabat de prendre l'esmorzar, ens va tocar fer una gimcana per grups, però no ens va tocar junts i ens vam quedar una mica tocats. Al final, va resultar que ens ho vam passar molt bé, no com al principi ens imaginàvem.

Per acabar vam anar a un institut llunyà i ens van donar diversos obsequis per haver participat. Ens van fer un espectacle musical no gaire divertit i van lliurar els premis.

Activitats del centre

1640: l'espurna de la revolta

■ Martí Torras i Anna Canaleta

Enguany fa 375 anys del dia que els farnesencs van dir prou als abusos de Felip IV i el Comte-Duc d'Olivares, i el poble desafia un exèrcit i va encendre l'espurna de la revolta.

El 1640 Santa Coloma de Farners es va negar a donar allotjament a les tropes del comte-duc d'Olivares, ministre de Felip IV. Aquesta negativa va portar fins a la capital de la Selva l'agutzil reial, Monrodon. El poble es va veure sotmès i humiliat pels soldats. El terç estava format per 16 companyies, més de 1000 boques per alimentar en una població que era de 900 habitants en 250 cases. Davant d'aquesta situació la revolta era imminent i el 30 d'abril de 1640, Monrodon va ser assassinat. Com a resposta, les tropes de Felip IV van cremar cases, masies i l'església en una clara voluntat de fer desaparèixer la població, de reduir-la a les cendres, no hi cap lllindar anterior al 1640 a les cases més antigues de Santa Coloma, però els farnesencs van plantar cara a les tropes reials donant inici a la Guerra dels Segadors, preludi de la guerra Successió. Després dels successos de 1640 a Santa Coloma de Farners, la Junta de Ejecución, Consejo de Aragón va resoldre:

“Es necesario que se borre la memoria de Santa Coloma de Farnés donde se han cometido excesos tan indignos en vasallos de Su Majestad, y se elimine de los libros de la provincia”.

En l'edició del VIII Concurs d'Oratòria de la Selva, Anna Canaleta, de 1r ESO, ha resultat guanyadora en la categoria de primera etapa de secundària. En la seva exposició ens relata els fets del 1640 a Santa Coloma de Farners. A continuació la seva exposició:

“Hello, my name is Anna, I'm thirteen years old, and I'm a student of the high school of Santa Coloma de Farners, which is also my town. But do you know that Santa Coloma has got something special? There's something strange in the air, and I think it's because one thing that happened in the past hundreds of years ago.

To explain these facts, we have to go back to Santa Coloma three hundreds years ago. Surely if you're passionate about history you'll have probably deduced what topic I'm talking about. Obviously! La Revolta dels Segadors! In those moments my town was a little village with two hundred houses and it was a difficult time for Catalonia, that hadn't taken part in the territorial conflict between France and Castile. But the ministers from Castile finally got the way to involve Catalonia in this war, and that's why soon most part of its army stayed there.

One day a man who had imprisoned many defenders of the abuses to Catalonia appeared in Santa Coloma searching where to stay with his soldiers, and it wasn't the first time that he came and required accommodation, but this time, he threatened the people of Santa Coloma. One of the villagers protested, and a Spanish soldier shot him, the crowd was angry, and while the soldiers were hiding in a hostel shooting at people, the villagers burned the soldiers, but one of them escaped, and told the governor what was happening.

On the 2nd of May groups of revolted people from Santa Coloma and its surroundings attacked a Castilian troop that was going to stay in Santa Coloma.

The situation was becoming more and more complicated for the Castilian army, so, the governor began to look for the responsible ones. In fact, he suggested the king to punish the villagers, but they finally decided to confiscate their goods. However the governor believed that the guilty ones were all the people from the villages, and the soldiers returned to Santa Coloma, but they didn't find anyone except one old man who informed them of which were the houses of the responsables, then the soldiers burned the houses of Riudarenes and Santa Coloma and the next day some of those houses were demolished.

As soon as the people from Santa Coloma returned to their homes they discovered that their houses had been burned, and the soldiers hadn't thought that the indignation of the villagers would grow.

One day, the farmers met in a parish, in Barcelona. Actually they wanted to set free a deputy called Francesc de Tamarit. When they entered into the Barcelona's prison, they released everybody without using violence, and after that, Castille lost much of its power in Catalonia.

On the 7th of July, the farmers met again in the parish, for entering in Barcelona, because it was the harvest time, but their intention wasn't harvesting, in fact, they were searching the house of one of the responsables of the lootings to their villages, because they had decided that they would find those who were guilty of the abuses to their country, and that meant the beginning of the revolt of els Segadors. Thanks for your attention.”

Aquí teniu l'enllaç al vídeo de la seva participació:

<https://youtu.be/JK-ul6VHub4é>

També podeu buscar molta més informació a: <http://www.lasega1640.cat/>

Activitats del centre

Comitè mediambiental: resum accions any 2015

Aquest any el comitè mediambiental hem treballat amb molt d'esforç per aconseguir completar alguns punts que tenim en el pla d'acció, els quals us explicarem a continuació:

Trobada comarcal escoles verdes

El dia 29 de novembre del 2014 vam celebrar juntament amb els instituts de Lloret de Mar, Sant Hilari, Vidreres i Arbúcies la trobada comarcal anual d'escoles verdes, que enguany vam organitzar-la al nostre institut. Vam preparar diverses activitats. A les 9:30 vam rebre els alumnes i els professors acompanyants dels altres instituts a l'aula polivalent, on els vam donar la benvinguda i vam explicar les activitats que es durien a terme al llarg del dia. Seguidament els vam convidar a esmorzar a la cafeteria. Tot seguit vam anar caminant cap a Can Moragues, una masia situada prop de Riudarenes. Un cop allà, ens vam dividir en tres grups per dur a terme les activitats, una d'elles era un joc de roll sobre la custòdia del territori, l'altre era fer melmelada i l'última era una xerrada sobre l'alimentació sana i equilibrada

Fòrum Girona escoles verdes

El passat 16 d'abril vam tenir l'ocasió d'assistir a un fòrum que es realitzava a la casa de cultura de Girona. Allà vam fer un intercanvi d'idees amb diferents instituts assistents de tota la província.

Per començar, ens vam reunir tots plegats a l'aula Magna, on diverses autoritats ens van donar la benvinguda i ens van explicar l'organització del dia. Seguidament, ens vam repartir en grups i vam realitzar activitats de coneixença. Després ens van convidar a esmorzar. En acabar, ens van fer una xerrada sobre la crisi energètica, on s'explicava el perill que suposaria continuar amb l'excés de consum energètic i de petroli i va posar de manifest la importància d'un canvi de les polítiques econòmiques actuals.

Més tard, vam realitzar un intercanvi de les accions que duem a terme els diferents instituts participants, que ens va servir per agafar noves idees per possibles accions al nostre institut.

I per tancar el dia vam anar a dinar als Jardins de la Rosaleda. Va ser un dia intens en activitat però molt profitós.

Boc'n roll

Aquest any hem decidit seguir amb la promoció del boc'n roll, continuem venent-lo a consergeria durant tot el curs, també hem creat una pancarta per penjar el curs vinent, ja que continuarem intentant que la gent l'utilitzi.

Papereres pati

A causa dels problemes dels residus que hi ha per tot el pati, hem decidit acabar el projecte que teníem començat del curs passat. La nostra solució, consisteix en posar diferents contenidors d'escombraries al pati, senyalitzant clarament el que s'hi ha d'abocar a cada un.

Dia del medi ambient

El dia 27 de Març, vam celebrar la jornada del medi ambient amb tots els alumnes d'ESO de l'institut, com a cloenda del segon trimestre i abans de marxar de vacances de Setmana Santa. Va ser un dia diferent, divertit, entretingut i que ens va ajudar a educar la sostenibilitat i el respecte al medi ambient. Vam convidar als alumnes a esmorzar fruita del temps i de proximitat, banyada amb xocolata desfeta. I tothom s'han va llepar el dits!! Seguidament tothom va dirigir-se cap al taller que li havien assignat. Vam tenir bon dia, els que feien el taller a l'aire lliure van quedar ben assolellats. Gràcies al treball del Comitè Mediambiental, la col·laboració de tota la comunitat educativa i dels col·laboradors que vénen de fora vam viure una jornada molt enriquidora i sense entrebancs.

Reunions delegats verds

Durant aquest any hem realitzat dues reunions amb els delegats verds. La primera va ser al principi de curs, on vam explicar les funcions que tenien els delegats verds i ens van explicar els motius pels quals volien exercir el càrrec. La segona, va ser a principis del tercer trimestre, on els vam preguntar com evolucionava la seva funció dins la classe.

Passar a les tutories de 1r a explicar per què som escola verda.

A mitjans del primer trimestre, durant les hores de tutoria, uns quants membres del comitè passàvem per les aules a explicar qui érem, què fèiem i si hi havia algun voluntari per unir-se al nostre acollidor comitè.

Neteja de patis

Com ja fa uns anys, aquest curs hem reprès el costum de, durant les hores de tutoria, anar a fer neteja de patis, cada 15 dies. I, a principi de curs, vam fer un calendari el qual posava quina setmana tocava anar a fer neteja de pati cada tutoria.

Les deixalles del menjador

A causa de la falta de civisme quant al reciclatge, el servei de menjador ens va demanar si podíem donar-los un cop de mà, anant a algunes hores de dinar a ajudar a que tot es llencés al contenidor adequat.

Us hem explicat una mostra de les tasques que hem estat fent durant aquest curs. Esperem continuar l'any vinent, amb la vostra ajuda, fent del nostre institut un lloc més sostenible.

Activitats del centre

Apa, fem teatre

■ Queralt Pérez, Carme Sánchez, Martí Torras

La vida és una obra de teatre que no permet assaigs... Per això, canta, riu, balla, plora i viu intensament cada moment de la teva vida... Abans que el teló baixi i l'obra acabi sense aplaudiments.

Charles Chaplin

El Taller de Teatre és una activitat escolar que ofereix l'APA i l'IES de Santa Coloma de Farners als seus alumnes. El Taller de Teatre pretén obrir el noi/a a tot un ventall de possibilitats que es troben dins del món del teatre; i que educant i potenciant aspectes com l'expressió oral, l'expressió corporal, l'expressió plàstica i la rítmico-musical volen incorporar la fantasia, imaginació i creativitat en la formació de la persona. La representació teatral és la culminació de tots els objectius desenvolupats al llarg del curs. Malgrat això, no són l'objectiu prioritari, donada que la finalitat és educar mitjançant el teatre.

La Queralt ens explica la seva experiència:

Com cada any, durant aquest curs, un grup d'alumnes hem estat trobant-nos els dimecres a la tarda per fer teatre. En aquest taller la Carme Sánchez i en Martí Torras, els nostres professors, ens han guiat per impregnar-nos de tots els valors que aporta el món del teatre. Amb ells hem passat molts dimecres en els que hem fet exercicis per augmentar la confiança tant en nosaltres mateixos com en els altres, també hem treballat l'espontaneïtat i la cohesió del grup. Tot això ho hem fet mentre assajàvem la nostra obra: *Al Voltant Del Foc*, una versió reduïda de l'obra *La Nit de Sant Joan*, de Dagoll Dagom. *Al Voltant del Foc* és el títol que hem donat a la representació de totes les coses màgiques que passen en el transcurs

de la nit de Sant Joan. Aquesta història mostra com viuen una nit tan fantàstica diferents personatges de diversos llocs i edats. Això s'aconsegueix mitjançant escenes curtes que narren la nit de cada personatge. Quan totes les escenes s'ajunten es descobreixen tres viatges màgics en els quals els personatges canvien d'edat, de responsabilitats i de vegades de món amb l'ajuda dels follets de Sant Joan.

Per perfeccionar la tècnica van venir dos representants de *La Nave Va*, un grup de teatre professional que fa tallers de sensibilització teatral. Amb ells vam fer jocs d'improvisació i vam recrear situacions quotidianes de les que vam poder aprendre i reflexionar així com descobrir la millor manera d'interpretar els nostres personatges.

Després de tanta feina vam passar dos dies a Blanes durant la mostra de teatre d'instituts públics de les comarques gironines. Allà vam veure les obres d'altres grups i també vam representar la nostra. També vam tenir l'oportunitat de conèixer gent de la nostra edat i ens ho vam passar molt bé gràcies a la confiança i llibertat que ens van donar els professors. Després de representar l'obra a Santa Coloma davant de tots els familiars i amics ens sentim molt orgullosos i satisfets de la nostra feina però sobretot estem molt contents perquè ens ho hem passat molt bé i hem fet molt bones amistats a dins el grup, per això si tens pensat apuntar-te a teatre l'any vinent, no t'ho pensis dues vegades!

Els nostres companys són: Manuel Rodrigues, Xènia Conesa, Pau Riera, Sara Buñuelo, Kènia Batllori, Eloi Corominas, Carla Garcia, Cristina Jiménez, Ruth Massó, Estefania Aguilar, Lluç Tàssies, Clara Molina, Judith Medina, Cristina Maria Simboan, Queralt Pérez, Paula Generelo, Víctor Guarch, Víctor Andrés Román.

I la nostra direcció: Carme Sánchez i Martí Torras.

APA FEU TEATRE. No us estic dient que sigui fàcil. Us estic dient que valdrà la pena.

Activitats del centre

Mar i Cel – The critics opinions

El mes de febrer del 2015 els alumnes de 4t d'ESO van assistir a la representació del musical *Mar i Cel* al Teatre Victòria de Barcelona. Entre ells, hi havia uns crítics musicals de renom internacional. Hem seleccionat algunes seves opinions sobre les interioritats del musical.

Musical critics: QP (Queralt Pérez) – MB (Mònica Batlle) – Yaroslava Semenova (YS) – Marina Danés (MD) – Alba Duch (AD)

I arrived late to school, so I went directly to the bus. (QP)

When we arrived to the theatre we had to wait for a few minutes. Then we entered in the theatre and one woman said us where we had to sit down. Before the musical started, another woman told us to put off our mobile phones and keep silence. (QP)

The first thing that we saw was the decision of the expulsion of the Moorish. (QP)

Then the pirate ship appeared. It was surprising! It seemed a real ship. They put backgrounds with images or videos of the sea and the sky and they sprinkled some smoke on the ground so it seemed that you were in the real sea. (QP)

The ship fascinated me because there was a big ship that moved from one side to the other on the stage and the characters were in the ship singing and acting. (MB)

The sound and the acting was excellent but other scenes like the one where the Christians were asking for water were too simple for me. (AD)

Mar i Cel is a love story between a man and a woman with different religions. So it's an impossible love. This happens when a Moorish pirate ship, led by Said, captures the Viceroy of València in their last tackling to a Christian ship. He was travelling with his family, who became prisoners and for whom the pirates expect to get a good ransom. (MB)

Said's treatment of the prisoners isn't as wild as the pirates used to do and he saves a lot of prisoners from being mistreated. (MB)

I enjoyed the part where the main character, Said, explains his childhood to Blanca. When she hears the story, she cries and Said doesn't understand it because he never saw anyone crying. Later Blanca sings a song called *Why I cried?* (MD)

Blanca, the Viceroy's daughter, falls in love with Said. When Blanca's father finds out their love relationship, he rejects it. At the same time, the crew begins to question the leadership of their captain, who is in love with a Christian. (MB)

The only thing that didn't convince me was the character of Said, because he is described in the theatre play as a twenty-year-old handsome boy and in the musical the actor was around forty and he didn't sing well. (YS)

Another thing that I quite disliked was the couple of Said and Blanca, the main characters. Said seems too old for her. The old actress –Elena Gadel in 2004– fit in more with the character of Blanca, because she sang better and she was a brunette. I didn't expect Blanca being a blonde. And the actor that starred Osman fit in more with the character of Said. (AD)

Lot of scenes were pretty awesome but other ones bored me. Pirate's scenes were really amazing! (AD)

The song I loved the most was the *Pirate Hymn*, that is played when the pirates see Alger, which is where they were going. (MB)

The thing I enjoyed the most was the role of the little girl who played the role of a pirate called Idriss. She was incredible and her voice was so beautiful. (MD)

I liked when Idriss, the youngest pirate, and Maria, the youngest Christian, sang a song together. It was quite funny and lovely. (AD)

The musical has two bad things. One of them is that Idriss dies and everyone loves Idriss. So I think that he wouldn't have to die. (QP)

The second bad thing is that, at the end, Carles kills Said and Blanca suicides herself. In the real story Carles kills his daughter Blanca and Said jumps to the sea with her. I think that the second ending is better than the first one. This ending made me angry. (QP)

I enjoyed this musical because it has action, love, special effects, a lot of movements and a very accurate set. (YS)

It lasts two hours and thirty minutes, but I loved it and it became shorter for me. (MB)

I cried a lot because I am a very sensitive person and the story affected me. (MD)

I think that the actors did their work perfectly specially Ana San Martín as Blanca, Carlos Gramaje as Said and Pep Cruz as Joanot. (MB)

I loved the music played by the orchestra too. We could see the conductor, but the musicians were below the stage. (MB)

The most impressive thing was the music. It was live music and it was very beautiful and emotional. Musicians can't make any mistake and that's a really difficult thing and it takes lots of hours of practice.

Anyway, it was amazing and I fell in love with this musical. Sorry for the spoilers. (QP)

Activitats del centre

Dear project – curs 2014-2015

Alumnes de 4t ESO

Ona Boada, Alba Duch, Juli Freixinet, Paula Nogué, Jorgina Pol, Mar Puig, Ingrid Roca

INTERNATIONAL MEETING – SANT HILARI SACALM (October 5th-10th, 2014)

Seven students of Santa Coloma de Farners High School were involved in the Dear Project in an International meeting that took place in Sant Hilari Sacalm. Every morning we were over an hour of exercise normally associated with martial arts.

Afterwards, we worked on a project that relied most of the activities. We had to choose a situation where gender discrimination occurred at our high school. This was the topic of work during our stage. In our case, we thought about activities to raise money for the Final Trip of 4th year of ESO as we thought initially that they were specific to girls: makeup, painted nails... The first aim was to involve boys in the workshops and activities.

MILK FAIR – VILOBÍ D'ONYAR (October 18th -19th, 2014)

The first opportunity to implement our project was the weekend of October the 18th and the 19th during the Milk Fair of Vilobí d'Onyar. Students of 4th of ESO tried to eradicate stereotyping of gender and, therefore, differences between boys and girls when making activity. We tried to apply them during the workshops and activities to raise money during the Milk Fair. We sold cakes, jewellery items, hand-made objects. We painted children nails and faces and we sold numbers to draw for a basket gift. In these activities boys and girls worked equally to earn money for our Final Trip that we have planned for March in Budapest and Hungary.

RATAFIA FAIR – SANTA COLOMA DE FARNERS (November 8th-9th, 2014)

In Santa Coloma de Farners takes place a fair dedicated to a typical Catalan herbal liqueur called ratafia. We returned there to participate with more or less the same activities as in Vilobí d'Onyar. We had a wonderful place for our stop at the entrance of the tent where many events held at the fair. So many people pass by. Earnings for the Final trip were very high. The activities passed very well. The only difference compared to Fair Milk is that we sold all the numbers of the baskets. Maybe it's because we prepared many more.

These activities are very positive for group cohesion. More than the money you earn, the most important thing is the solidarity and links created between all partners.

Participation and involvement of all students of 4th of ESO was very high. This is important because in most extracurricular activities proposed by the high school there is little participation and little desire to work.

ALUMNES DE 3r ESO

(Resum a càrrec d'Elvis Mallorquí)

DENIP – 30 GENER 2015

Després d'una breu presentació dels Objectius del Mil·lenni (OdM) a càrrec dels alumnes de 4t d'ESO, preparada des de la matèria d'Educació per la Ciutadania, es van plantejar unes petites activitats d'observació i de reflexió als alumnes de 3r d'ESO dividits en tres grups:

1. Alumnes que participaven en l'intercanvi del Velobici (29), juntament amb alumnes de l'INS Josep M. Quadrado de Ciutadella.
2. Alumnes que participaven en el Camp Local al Vilar Rural de Sant Hilari Sacalm (30), juntament amb alumnes de l'INS Vidreres.
3. Alumnes que participaven en els Tallers a la Fundació Emys, a can Moragues de Riudarenes (45), juntament amb alumnes de l'INS Vidreres.

GRUP VELOBICI

L'activitat plantejada als alumnes que participaven al Velobici consistia en aprofitar les activitats previstes en l'intercanvi per tal d'observar l'entorn natural i el patrimoni de la comarca de la Selva i de l'illa de Menorca i de fixar-se en les facilitats o dificultats d'ús de la bicicleta a cada indret.

Les valoracions recollides a continuació estan extretes d'uns qüestionaris que han contestat els següents alumnes: Clàudia Alcañiz, Joana Almansa, Júlia Alsina, Paula Amat, Laura Casadevall, Anna Casas, Mateu Esquiaga, Paula Genové, Ferran Justo, Quim Martí, Arnau Martín, Arnau Mas, Gerard Mir, Paula Muñoz, Arnau Peipoch, Cora Ramos i Maria Triola.

- Dels entorns de Santa Coloma destaquen els boscos de fulla perenne, els Prats, el canvi de temps –*“tant vam veure neu, com visitar pantans”*–, la varietat del relleu i de la vegetació i les bones vistes des dels cims de les muntanyes –*“per exemple, quan vam pujar a la casa Surós es veia tot Santa Coloma”*–.
- Moure's en bicicleta per la comarca de la Selva és, en general, fàcil. *“Hi ha molts camins adaptats per bicicleta que et faciliten les rutes”,* tot i que *“hi ha trams on la vegetació es menja el camí.* Per això, hi ha molta afició a la muntanya.
- Quan els menorquins van arribar a Santa Coloma, el que més els va impactar van ser les muntanyes i les pujades: *“esteu rodejats de muntanyes!”*, *“quantes costes!”*. Van concloure que *“la plana de la Selva NO és plana!”*. Allà, a Menorca, la pujada més llarga no arriba als 20 m i aquí n'hi havia de més de 2 km. Ara bé, quan arribaven a llocs elevats, quedaven impressionats: era un *“paisatge perfecte per fer una sessió de fotos”*.
- Després va ser el torn dels selvatans que van anar a Menorca. *“Per tots els llocs on passàvem eren preciosos, però una de les coses que destaco són les platges, no m'esperava pas que l'aigua de Menorca fos tan transparent, que la sorra fos tan fina i que hi hagués pedres tant grans.”* Les vistes al mar eren impressionants.

Activitats del centre

Menys boscos i menys arbres que a la Selva, però moltes pedres i roques. Amb penya-segats a la costa i camins amb moltes pedres. Camps de conreu a l'interior de l'illa. I als pobles, moltes places on es troba la gent.

- Moure's en bicicleta per Menorca era força fàcil. *"El que està clar que ens complicava els camins allà eren les pedres, n'hi havien per tot arreu!"*. En canvi, a Ciutadella hi ha un carril bici i llocs adequats per lligar les bicis. *"Vam veure a molts estudiants del Quadrado que anaven en bici a l'institut"*.
- Si fossin davant d'un responsable polític, els alumnes de 3r d'ESO estan d'acord en demanar *"la construcció d'un carril bici que facilités anar amb bici amb més rapidesa ... i que incités a utilitzar la bicicleta com a mitjà de transport"* i, fins i tot, *"que hi hagués un carril bici per comunicar diversos pobles ... per evitar passar per la carretera"*. També demanen que els camins estiguin millor senyalitzats, sobretot els de muntanya. I, ja que hi són, que l'alcalde *"posi camins més plans, així no costaria tant pujar algun lloc elevat"*.

• GRUP CAMP LOCAL

L'activitat plantejada als alumnes que participaven al Camp Local al Vilar Rural de Sant Hilari Sacalm, dedicat a les qüestions de gènere, era fixar-se en qui havia participat en el Concert de Sant Jordi en els darrers anys i, després de tornar de l'estada a Sant Hilari, recollir alguna idea per implantar activitats a l'institut.

Les valoracions recollides a continuació estan extretes d'uns qüestionaris que han contestat els següents alumnes: Raluca Badica, Davide Borré, Anna Castilla, Fran Cuerva, Ariadna Domingo, Sara Farrés, Diego Fernández, Carla Garrido, Neus Martínez, Toni Moreda, Weronika

Prawda, Cristina Romeu, Jordi Sánchez, Bipanpreet Singh, Alexandra Tudorache i Yaou Wu Chen.

- Després de preguntar-los sobre els balls que s'havien fet en el Concert de Sant Jordi del 2014, al Teatre Catalunya, van comentar que només havien ballat dos nois i que la resta eren noies. Entre el públic, molts nois que només miraven. Caldria trobar *"recursos per canviar en general la discriminació de gènere de l'institut"*.
- A l'estada al Vilar Rural de Sant Hilari, van aprendre què era el gènere: *"són les característiques que diferencien una noia d'un noi, no físicament, sinó psicològicament, per la manera de"*. *"Són valors, accions, pensaments, caràcters que ens defineixen com a noi o com a noia"*. *"És el conjunt de valors i maneres de ser, proporcionades per la societat, que diferencien un home d'una dona"*. La lluita per la igualtat de gènere *"implica que els homes i les dones han de rebre el mateix tractament"* per tal que puguin optar al mateix.
- Durant els tres dies d'estada a Sant Hilari, se'ls va demanar que plantejessin un repte per tal de treballar a l'institut qüestions de gènere. En van sortir uns quants:

- estudiar anuncis masculistes com els d'AXE, en què la dona apareix com un simple objecte.
- expressar els sentiments generats per unes imatges, per tal de veure que no tots els nois ni totes les noies pensaven sempre el mateix i que tant nois com noies podien pensar el mateix.
- organitzar un partit de futbol amb equips mixtes, en què es comptabilitzessin com a punts les passades a companys del sexe oposat.
- procurar que nois i noies es divertessin junts fent esport durant el pati
- empatitzar amb el patiment de nois i noies que poden ser víctimes de bullying a través de tallers
- proposar un concurs de vídeos per denunciar el que passa a l'institut fruit de la influència de la moda sobre els adolescents i per imaginar el que agradaria que passés.

• GRUP CAN MORAGUES

L'activitat plantejada als alumnes que no anaven ni al Velobici ni al Camp Local de Sant Hilari Sacalm va ser més senzilla. Se'ls va demanar que es fixessin en els tallers en què van participar en el Dia del Medi Ambient, abans d'anar el dia 7 de maig de 2015 a can Moragues, seu de la Fundació Emys, a compartir uns tallers amb alumnes de l'Institut de Vidreres.

Les valoracions recollides a continuació estan extretes d'uns qüestionaris que han contestat els següents alumnes: Irina Coma, Xènia Díaz,

Activitats del centre

Elisabet Figueras, Sergi Hosta, Génesis Oliva, Míriam Piris i Silveri Restudis.

- Dels tallers realitzats el Dia del Medi Ambient, el 27 de març del 2015, n'hi va haver un de nou, el de pintar un mural al pati. *"Fue interesante compartir nuestras ideas, de qué forma transmitir un mensaje positivo en el dibujo para así tener presente la importancia de cuidar nuestro planeta"*. També se'n van realitzar d'altres, com el del joc de la gestió del medi ambient, que es van repetir a la Fundació Emys.

- El dijous 7 de maig de 2015 es va visitar la Fundació Emys, a can Moragues, de Riudarenes, per realitzar alguns tallers conjuntament amb alumnes de l'institut de Vidreres. Un va ser el de la custòdia del territori o com fer que l'ajuntament, el restaurant, el motorclub i el pagès d'un poble imaginari es possessin d'acord amb associacions naturalistes per promoure la implantació d'una espècie en perill d'extinció, l'esperver cendrós. Un altre taller va ser el d'elaboració de melmelada: llàstima que *"no vam poder-la preparar nosaltres"* perquè el monitor explicava i la feia sol. El tercer taller era el d'imaginar, mentre voltàvem pels camps de la casa, com seria el paisatge de la Selva d'aquí a cent anys si no es feia res per aturar el canvi climàtic. I finalment el darrer taller era conèixer el motiu de la creació, als anys 1980, de la Fundació Emys: la preservació de la tortuga d'estany, *Emys orbicularis*.

Proves Cangur 2015

■ Pep i M. Àngels

A la convocatòria de les Proves Cangur 2015 l'alumnat de l'Institut de Santa Coloma hi va tenir una participació destacada, tant pel que fa a nombre d'alumnes com de resultats.

Des d'aquí volem felicitar-los a tots i de manera especial als de 3r d'ESO, categoria en la qual van participar 8000 alumnes de Catalunya, i Yaou Wu Y Chen va assolir el lloc 58, Paula Amat Ceña el 360, Weronika Prawda el 550 i Ivan Pérez López el 564. I també als alumnes de 2n de batxillerat, categoria en la qual van participar 2973 alumnes, i Arnau Lara Rovira va assolir el lloc 319 i Carles Puigdemont Corominola el lloc 435.

Aquestes proves, que es fan en diferents països, tenen per finalitat estimular l'aprenentatge i el gaudi de les matemàtiques entre els joves estudiants.

Els alumnes de 3r d'ESO Yaou Wu Y Che, Paula Amat, Weronika Prawda i Ivan Pérez

Activitats del centre

Comissió de la Pau i de la Solidaritat

Aquest curs 2014-2015 un grup d'unes 10 alumnes de primer d'ESO i algunes de 3r. d'ESO i de 4t, s'ha presentat voluntàries per formar part de la **Comissió de la Pau i la Solidaritat**.

Hem anat tenint trobades periòdiques per tal de veure juntes quines activitats es podien realitzar al llarg del curs.

1. Van preparar la **Campanya de recollida d'aliments per Nadal**.
2. Preparació del **DENIP**. Es va treballar la **Carta de la PAU a l'ONU**. Vàrem escriure un **Manifest** que es va llegir durant l'acte conjunt que van fer amb tots els alumnes de primer, el van llegir dues alumnes de 4t d'ESO. I un grupet d'alumnes de Primer van fer dues intervencions musicals: *El món seria més feliç... i Imagine*.

El Manifest deia entre altres coses:

"Cal viure i construir la Pau "dia a dia", "moment a moment" cadascú allà on estem. Com fer?"

Primer de tot "Tenir la Pau dins nostre"

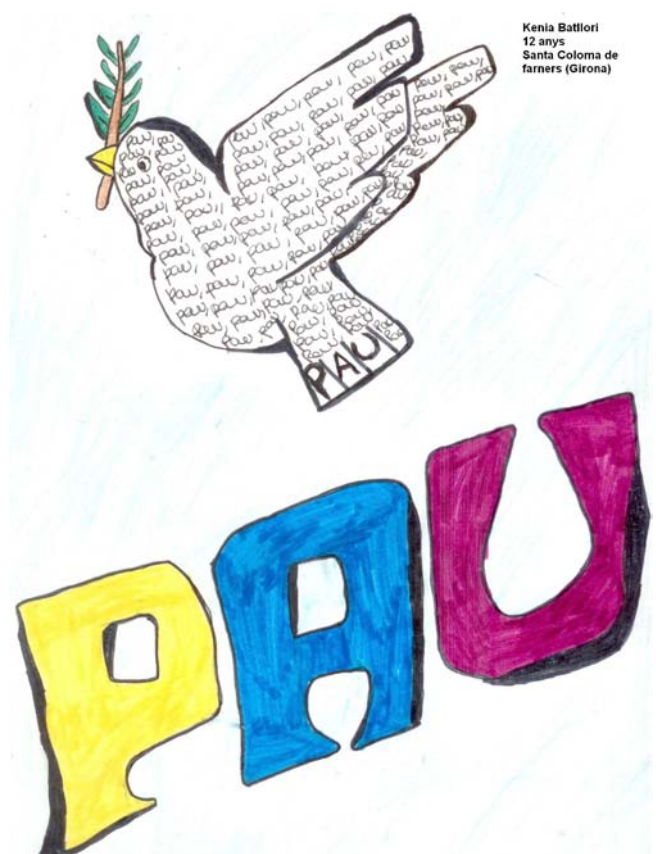
En segon lloc "SER CONSTRUCTORS DE PAU" cadascú allà on està.

- Un somriure, no costa res i dona molt
- Una ajuda concreta a aquell company o companya o qualsevol persona que està al nostre costat: a l'escola, a la família...
- Escoltar quan l'altra persona parla.
- Parlar sempre sense ofendre, amb respecte
- Posar-nos en el lloc de l'altre, fent a l'altra persona allò que ens agradaria que ens fes a nosaltres.
- Perdonar quan algú ens ha ofès i demanar perdó quan nosaltres hem ofès algú.
- Estimar a tothom sense fer distincions d'edat, cultura, llengua, religió o país. Estimar fins i tot aquelles persones que pensen diferent de nosaltres.

- Ajudar-nos recíprocament en tot el que podem. Ser nosaltres els primers en ajudar als altres. Consolar a les persones que ho passen malament. Ajudar a les persones necessitades
- Fer companyia a les persones malaltes o a les persones grans, com els nostres avis.

Aquests "PETITS GESTOS DE PAU" i molts altres faran que millori la convivència allà on estem i només així "dia a dia" i "moment a moment" serem aquests "AMBAIXADORS DE PAU" i serem constructors d'aquesta "CULTURA DE PAU": vivint i difonent la PAU per tot arreu!!!

3. Participació en el **Projecte "LIVING PEACE" de Pau per Egipte**. Des del curs 2013-2014 estem participant en el **Projecte "VIVIM LA PAU" per Egipte** que involucra més de 100 països de tot el món amb més de 50.000 alumnes que fan aquests "**Gestos de Pau**". També nosaltres aquest curs hem fet moltes activitats per la Pau i les hem fet arribar a Egipte on el 4,5 i 6 de maig va tenir lloc el **Forum mundial dels Joves per la Pau**. A continuació us anomenem totes les activitats i material que vàrem enviar a Egipte:
 - Vídeo interpretació musical de l'**himne de l'alegria** per part dels alumnes de segon d'ESO de l'optativa de música del primer trimestre.
 - Vídeo interpretació musical d'**Imagine de John Lenon** per part dels alumnes de segon d'ESO de l'optativa de música del segon trimestre.
 - Vídeo-pel·lícula sobre el **DENIP 2015** a primer d'ESO.
 - El **Manifest per la Pau 2015** traduït a l'anglès.
 - **Pòsters de la Pau** realitzats per alumnes de primer i de quart d'ESO.
 - **Cartes a la MALALA, Premi Nobel de la Pau 2015**.

Activitats del centre

Enllaços:

LIVING PEACE in South America: <http://youtu.be/Mqfg4H848wQ>

LIVING PEACE in Spain and Portugal : <http://youtu.be/GsNgkDg6DIA>

LIVING PEACE in Middle East: <http://youtu.be/DH6ajLF-Slg>

LIVING PEACE in Africa & Asia <https://youtu.be/6ikGrzQF3KY>

LIVING PEACE 2015 in USA and other countries <http://youtu.be/M3rZXa63ASo>

LIVING PEACE 2015 in Europe: <http://youtu.be/ntxVPe5sfC8>

YOUTH WORLD PEACE FORUM; greetings arrived from all around the world

<https://youtu.be/KHHqPMLmAug>

Espai per a fitxers adjunts

Previsualitza el fitxer adjunt YWPF 2015 last program.docx

YWPF 2015 last program.docx

Previsualitza el vídeo de YouTube LIVING PEACE 2015: South America

<http://www.youtube.com/watch?v=Mqfg4H848wQ&authuser=0><http://www.youtube.com/watch?v=Mqfg4H848wQ&authuser=0>LIVING PEACE 2015: South America

<http://www.youtube.com/watch?v=Mqfg4H848wQ&authuser=0>Previsualitza el vídeo de YouTube LIVING PEACE 2015 in Spain and Portugal

<http://www.youtube.com/watch?v=GsnGkDg6DIA&authuser=0><http://www.youtube.com/watch?v=GsnGkDg6DIA&authuser=0>LIVING PEACE 2015 in Spain and Portugal

<http://www.youtube.com/watch?v=GsnGkDg6DIA&authuser=0>Previsualitza el vídeo de YouTube LIVING PEACE 2015 in Middle East

<http://www.youtube.com/watch?v=DH6ajLF-Slg&authuser=0><http://www.youtube.com/watch?v=DH6ajLF-Slg&authuser=0>LIVING PEACE 2015 in Middle East

<http://www.youtube.com/watch?v=DH6ajLF-Slg&authuser=0>Previsualitza el vídeo de YouTube LIVING PEACE in Africa and Asia

<https://www.youtube.com/watch?v=6ikGrzQF3KY&authuser=0><https://www.youtube.com/watch?v=6ikGrzQF3KY&authuser=0>LIVING PEACE in Africa and Asia

<https://www.youtube.com/watch?v=6ikGrzQF3KY&authuser=0>Previsualitza el vídeo de YouTube LIVING PEACE 2015 in USA and 16 other countries

<http://www.youtube.com/watch?v=M3rZXa63ASo&authuser=0><http://www.youtube.com/watch?v=M3rZXa63ASo&authuser=0><http://www.youtube.com/watch?v=M3rZXa63ASo&authuser=0>Previsualitza el vídeo de YouTube LIVING PEACE 2015 in Europe

<http://www.youtube.com/watch?v=ntxVPe5sfC8&authuser=0><http://www.youtube.com/watch?v=ntxVPe5sfC8&authuser=0>LIVING PEACE 2015 in Europe

<http://www.youtube.com/watch?v=ntxVPe5sfC8&authuser=0>Previsualitza el vídeo de YouTube YOUTH WORLD PEACE FORUM Cairo 2015

<https://www.youtube.com/watch?v=KHHqPMLmAug&authuser=0><https://www.youtube.com/watch?v=KHHqPMLmAug&authuser=0>YOUTH WORLD PEACE FORUM Cairo 2015

<https://www.youtube.com/watch?v=KHHqPMLmAug&authuser=0>

Joves ambaixadors de Pau 2015

Us comuniquem una gran joia que 4 alumnes del nostre Institut de SANTA COLOMA DE FARNERS (GIRONA), han estat nomenats "JOVES AMBAIXADORS DE LA PAU 2015" pel Cercle Universal d'Ambaixadors de PAU de Suïssa per haver participat activament junt amb tot l'Institut al Projecte "LIVING PEACE" de PAU per EGIPTES.

A continuació la carta rebuda el 2 d'Abril de 2015 de CARLOS PALMA: responsable del Projecte "LIVING PEACE" des d'EGIPTES:

Querida Pilar,

anoche me ha llegado la notificación desde Suiza que 4 de vuestros estudiantes han sido aprobados como Jóvenes Embajadores de Paz:

ANNA MARIA CANALETA SERVOS

LAURA CASADEVALL POU

NAIARA CHORRERO TORRADO

PAULA TORRES ALBO

Hazles comprender que se trata no solo de un momento de profunda emoción y alegría, sino también de un compromiso a nivel local y mundial, de dar continuamente ejemplo, con la vida hecha de actos y de palabras, como verdaderos instrumentos de paz.

Felicitaciones a todo el colegio por estos 4 nombramientos!!

CARLOS PALMA

4. **Agermanament amb PALACAGÜINA (NICARAGUA)** Com cada any recollim diners per ajudar als alumnes del Institut "Rodolfo Castillo" de PALACAGÜINA de NICARAGUA pel Projecte de Bègues d'estudi.

Hem fet les següents activitats:

- Venda de roses per Sant Jordi.
- Concert de Sant Jordi
- Venda de coques
- Guardiola

Fins ara portem recollits uns **630 €**.

MOLTES GRÀCIES A TOTHOM PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ!!!!

Activitats del centre

Entreteniments

■ Arnau Restudis

Elemental (o no?)

1. –Ràpid! –cridava algú nerviosament en veu baixa per telèfon-. Sóc jo, en Jaume... Em volen...

Sols es va sentir un tret. Llavors res més, silenci. Vaig sortir corrents de casa just per agafar la cartera i el paraigües, ja que estava diluviant. Vaig entrar al primer taxi disponible i vaig indicar al taxista una direcció de la part alta de la ciutat. De seguida hi vaig ser i, allà, em vaig trobar el majordom que, tot esverat em digué el que havia passat:

–Estava netejant l'entrada quan he sentit un soroll estrany al primer pis. Sabia que a la casa només hi havia el senyor Jaume així que he anat a mirar què passava. Pujant l'escala he sentit la veu d'en Jaume que parlava amb vostè per telèfon però, de cop, un home emmascarat ha entrat a la seva estança i llavors he sentit un tret. He anat corrents a l'habitació però l'assassí m'ha empès i s'ha escapat. Llavors ha arribat vostè.

–Ha tocat res abans que jo arribés? –vaig dir-li.

–Només he recollit un bolígraf que hi havia a terra.

Llavors vaig trucar a la comissaria de policia i vaig dir que vinguessin a detenir el majordom del senyor Jaume per assassinat. **Com vaig saber que la història del majordom era falsa?**

2. La policia va entrar a l'escena del crim. Era el segon pis d'un bloc de quatre i van trobar l'amo assassinat al menjador. Al costat del cadàver hi havia l'arma del crim: una escopeta de caça de gran calibre. Després de diverses investigacions els agents van determinar que l'hora de la mort es trobava entre les dues i les quatre del migdia així que es van interrogar els veïns de la víctima. Un matrimoni jove que vivien just al pis del costat, separat per una paret bastant prima, estava a casa durant l'interval de dues hores. Els van interrogar per separat i els dos van afirmar no haver sentit cap tret. Tot i això la policia no es va sorprendre amb aquestes declaracions. **Per què?**

3. Una tarda d'estiu, en un bar, estava escoltant la conversa que mantenien el cambrer i l'amo. El cambrer era alt, esprimatxat i duia ulleres i en canvi, l'amo era baixet, grassonet i duia bigoti.

–... i mentre deixava els esquis –anava dient el cambrer- vaig veure com en Pere apunyalava al meu amic, que s'havia quedat esperant-me a fora, a través de les finestres de l'autocaravana.

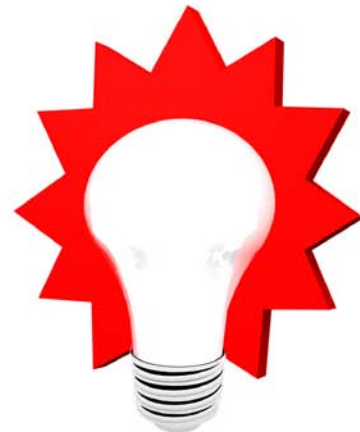
–Devia ser horrorós! –va exclamar el propietari.

–Sí, però gràcies al meu testimoni van poder detenir el culpable tot i que jurava no haver-ho fet. Pensava que algú com en Pere mai faria una cosa així.

–En aquest món no et pots refiar de ningú –va dir l'amo mentre mirava de reüll un client que acabava d'entrar al local.

Llavors de seguida vaig comprendre què havia passat realment.

Qui és l'assassí? Per què?

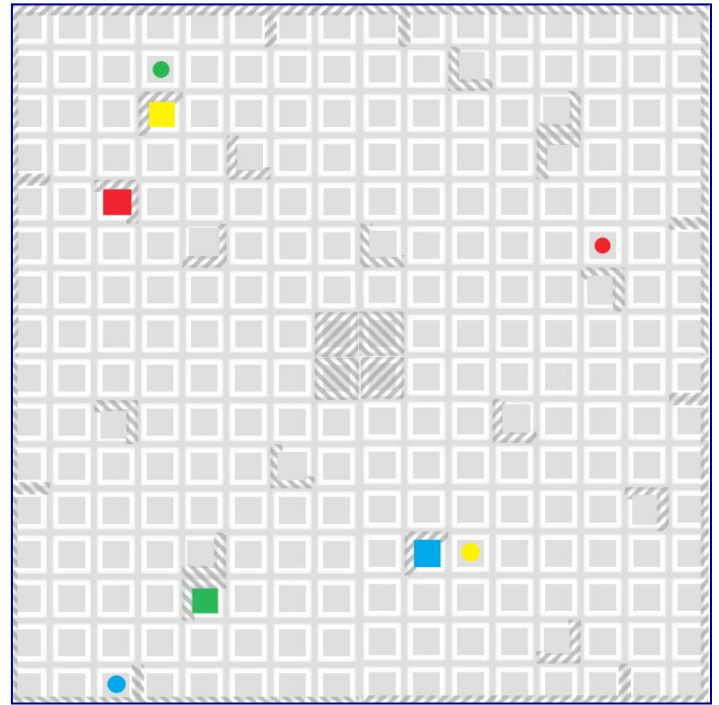
Entreteniments

Joc de taula?

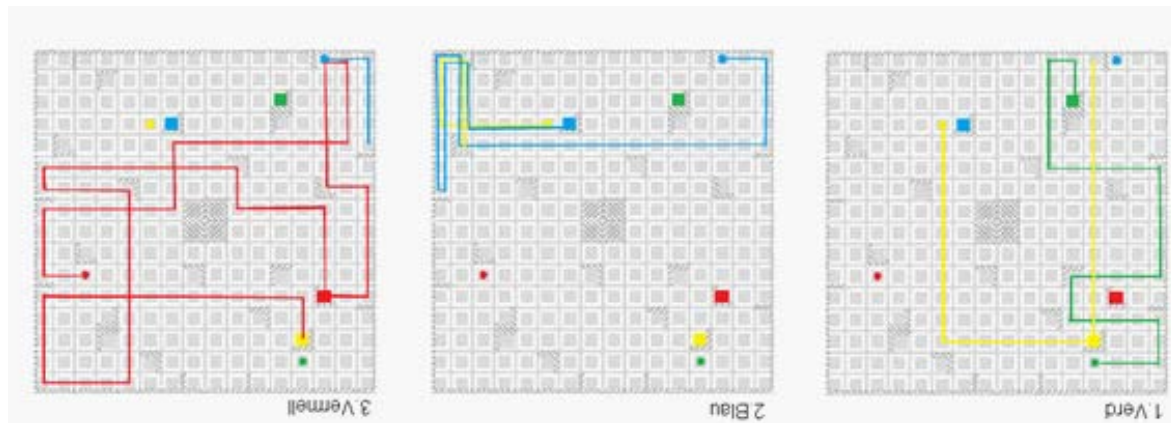
Per acabar us proposo altre cop aquest joc de taula anomenat *Ricochet Robot o Rasende Roboter* amb uns objectius amb un nivell una mica més elevat que els anteriors. L'objectiu del joc, per fer-vos una mica de memòria, és fer que les fitxes rodones de colors arribin al seu destí (designats en els objectius). El problema és que els punts només es poden moure en línia recta i no poden ni frenar ni girar excepte que es trobin un obstacle on, allà, si que podran canviar de direcció. L'objectiu s'ha d'intentar assolir amb el menor nombre de moviments possibles. Cada desplaçament en línia recta fins a un nou obstacle compta com a un moviment. Els altres punts de color diferents al color objectiu també es poden utilitzar per ajudar-se però, també, compten com a un moviment cada cop que són desplaçats. D'aquesta manera hi poden haver moltes variacions en el camí.

Objectius:

1. Fitxa verda al quadrat verd
2. Fitxa blava al quadrat blau
3. Fitxa vermella al quadrat groc passant primer pel vermell (en menys de 24 moviments)

SOLUCIONS:

JOC DE TAULA

1. Com sabia el majordom que en Jaume parlava amb mi per telèfon si ell no es trobava a l'habitació segons la seva versió dels fets? 2. La víctima es colpejada amb l'escopeta. L'assassí no va necessitar disparar. 3. L'assassí és el cambrer, ha mentit en la seva història ja que era impossible que distingís en Pere i al seu amic des de l'interior perquè tenia la visió tapada. No va poder veure res perquè quan s'entra des d'un lloc més fred a un de més calent, generalment, els vidres de les ulleres s'entelen per l'efecte de la condensació a causa de la diferència de temperatura. A més a més, per aquest mateix motiu, els vidres de l'autocaravana devien estar també entelats.

Perles d'història (3)

Aquesta és l'última entrega de les Perles. Aquest cronista de les ocurrències, inventives i respostes màgiques dels estudiants deixa la col·laboració amb la revista de l'Institut perquè s'embarca (no pas cap a Ítaca) en una nova experiència en un altre centre. Espero que la secció pugui continuar amb aportacions tant o més sucoses que regalimin improvisació, ingenuïtat, sorpresa i un tip de riure. Animo els estudiants a fer una crònica semblant des del cantó del professorat, segur que serà divertida.

Aquí us deixo amb perles molt centrades en la història contemporània d'Espanya i Catalunya. Com comprovareu, els nostres estudiants tenen un coneixement molt divers sobre alguns personatges i fets històrics. Per petar-se!!!

- **Josep Puig i Cadafalch: “dos persones que van tenir una gran importància durant la setmana tràgica”.** En dues paraules, im pressionant!!!
- **Josep Puig i Cadafalch: “Va ser executat per sindicalista”.** Qui? En Puig o en Cadafalch?
- **Josep Puig i Cadafalch: “militar que es va revoltar en la Setmana Tràgica de 1904”.** Sí home, era aquell que en una setmana va construir casernes militars modernistes i les hi varen cremar!!
- **Antoni Maura: “President de la Mancomunitat i líder del partit dinàstic conservador”.** Deus voler dir president de la mancomunitat de veïns de Moratalaz, no?
- **Antoni Maura: “Membre del govern català durant la Guerra Civil. S'exilià al finalitzar la Batalla de l'Ebre”.** Com el Cid però en mal rotllo, va perdre una batalla després d'haver mort (el 1925).
- **Antoni Maura: “President de la UGT, partit oposat al de Primo de Rivera”.** Era en súper-Maura, president de la Mancomunitat, president de la UGT i membre del govern català!!!
- **Fil·loxera: malaltia que patien les persones que treballaven a les mines de carbó”.** I la silicosi la patien els pagesos que conreaven les vinyes!!
- **Fil·loxera: “Plaga que matava l'olivera”.** I no varen poder elaborar vi blanc d'arbequina.
- **Crac del 1929: “moment en el qual la gent va gastar molts diners ja que es creia que era el moment idoni per les inversions”.** Era tan idoni que per això l'anomenem Crac!!!
- **Francesc Layret: “General francès que va dirigir la victòria a Annual”.** Estic xocat!!
- **“Espanya havia de posar ordre a la zona del Rif ja que la Comunitat Europea els hi havia exigint”.** Com manava la Troika!!!
- **Lluís Companys: “president de la Lliga Regionalista”.** Com llegeixin aquesta frase els nacionalistes et pengen en el pal de bandera.
- **Dolores Ibárruri (La Pasionaria): “Formava part del partit popular”.** Sí home, i Franco era del Comitè de Riudarenes.
- **Carrero Blanco: “últim president de Catalunya abans que morís Franco”.** Ara ja sabem de què va morir Franco!!!
- **Renaixença: “Moment en el qual torna a néixer la possibilitat de que els borbons tornessin a pujar al tro”.** Si hagués estat així no es diria Renaixença sinó Enfonsament.
- **“El pistolisme va ser un moviment del moment en que es van produir conflictes amb els aliments”.** Mataven la fam a trets!!!!
- **Francisco Largo Caballero: “Va ser president del govern de Catalunya”.** Si s'hagués dit Pitu Llarg tindria alguna oportunitat.
- **Francisco Largo Caballero: “Va ser el president de la República catalana després de Francesc Macià”.** Pot ser, ja que abans heu dit que en Lluís Companys era president de la Lliga!!
- **Francisco Largo Caballero: “Era el que liderava el POUM”.** Els estalinistes es van equivocar amb en Nin?
- **POUM: “era un partit de dretes, i era el partit O”.** Em sona el punt G, l'hora H, però no pas el partit O.
- **POUM: “Partit conservador i de dretes”.** Per això les seves sigles eren un acrònim de Partit Obrer d'Unificació Marxista.
- **Alzamiento Nacional: “Va estar l'aixecament de població influït per la CNT contra la lentitud de les reformes de la República”.** Poca paciència els anarquistes!!!
- **Juan Negrín: “Va ser el cap de govern de Catalunya i era anticatalanista”.** És una condició indispensable per ser president de Catalunya, com ser del Real Madrid per ser president del Barça!!
- **CNT/FAI: “Tenien ideologia conservadora i volien pujar al poder i tornar a implantar l'ideari de l'Antic Règim”.** Així en Durruti era carlista o requetè?
- **FAI: “Asociación Internacional de la Falange”.** Amb les seves sigles en anglès.
- **Laureano López Rodó: “Fou el primer president de la Generalitat de Catalunya exiliada a Amèrica Llatina”.** Aquesta resposta sí que és un exili intel·lectual.
- **Laureano López Rodó: “Líder del PCE”.** I en Carrillo liderava els “Planes de Desarrollo” dels tecnòcrates de l'Opus”.
- **“El dia 12 de febrer va ser el dia de l'atemptat del successor de Franco, Largo Caballero”.** Que els déus et conservin la frescor perquè has comès un atemptat a la saviesa!!
- **Abat Aureli Maria Escarré: “Últim president de la Generalitat quan es governava des de l'exili”.** Vols dir quan es governava des del cel, no?
- **Ley de Sucesión de la Jefatura del Estado: “Normalitza el procediment de succió de Franco”.** Succió de vides, idees, llibertats...!!